

פייניק פאקסבלאט

אונפארטיי אישע פארטיי - נעזערשאפטליכע סאג - צייטונג

Nr. 57 (1050) | Łódź, Wtorek 8 Marca 1927 | פרייטער יאדוואנג | לאדז, דינסטאג ד אדר ב תרפ"ז | Nr. 57 (1050)

24-71 | Łódź, Piotrkowska 21. Tel. 24-71 | Adres redakcji i administracji: Łódź, Piotrkowska 21. Tel. 24-71

שטריוק אין אלע טעקסטיל-פאבריקען.

נעכטיגע האנפערענץ מיט די אינדוסטריעלער האָט נישט געגעבען קיין שום רעזולטאט. - אינדוסטריעלער רעגערונג פאָר אַ מינימאלע חוספה. - שטריוק נעהמט-ארום אלע טעקסטיל-פאבריקען.

דער לאדזער טעקסטיל-אינדוסטרי. האָט געוואָרען די צווייטע פּאַרטיי פּאַסטענט און אויך די רעזערווע אין די קאָמי-טאָריאַטען.

(-) דער שטריק געהמט אויך אַרום אלע פּאַבריקען אין גאַנצען לאָדזער ראיאָן. ווי: פּאַבליקע, גערוש, אָזאַר-קאַו, טאַמאַשקאָו, ז. וואָליע און אַנ-דערע.

אויסער דעם, ברעכט דער שטריק אויך אים אין די טעקסטיל-פּאַבריקען פון ביאַליסטאָק און זייעלסק.

(-) דער אָרדן פון פ. ס. ס. לאָדז-יאַנגין האָט נעכטען אין אָוועבאָ אַרום-געגעבען אַנפּקערטע אויסגעצע ווערען דער פּאַרקלאָמירונג פון שטריק.

בען אַ בעריכט פון דער קאָנפּערענץ מיט די אינדוסטריעלער און בעמערקט, אז דער פּאַרשלאָג צו געבען אַ קליינע חוספה די, וואָס פּערדינגען ביי 5 זל. אַ סאָג, איז נאָך אַ פּאַרשלאָג און אַ פּאַרשלאָג פּאַרשלאָג און אַ פּאַרשלאָג נאָך אַ קורצער דיסקוסיע איז בע-שלאָסען געוואָרען צו בעשטעטיגען דעם בעשלוס צו שטריקען און אַז שוין היינט דיגסטאָג אין דערפריה, זאָלען אַלע וואָס זענען בעשעפטיגט אין דער סעק-טאָר אינדוסטרי, פּערשטריקען, אַב-אויסנאָהע זענען נאָך די ביוראָ-אָרגאַניזאַטע, וועלכע מענען אַרבייטע-בלויז היינט 3 שעה, פּרי צווייפּשווע-לען די לויז ליסטע פון די אַרבייטער, אין אַ סיי פּאַבריקען האָבען די אַר-בייטערן שוין געכטען נאָכמיטאָג גע-וואָרען די אַרבייט.

(-) אין צוזאַמענהאַנג דערמיט, וואָס היינט ברעכט-אויס דער שטריק אין

צען נאָך זיי שיקען זייערע דירעקטאָר-רען צווייט, און אָהן אַ קאָמף, וועלען די אַרבייטער גאַנציש ערצילען.

די פּאַרשלאָגער פון די אינדוסטרי-עלער זענען דאָן וועק אויף אַ בער-טונג און דערנאָך האָט די רומעל אַפ-געגעבען אַנפּקערונג, און האָט די אינדוסטריעלער זענען אין פּרינציפ-גען אַ חוספה, זענען זיי אָבער גרייט צו געבען אַ קליינע חוספה, דהיינו: די, וועלכע פּערדינגען וועגינער פון דער גרונד-סטאַרקע, ד. ה. ביי 5 זל. אַ פּאַסטענט אַ סאָג, די דאָזיגע חוספה וועלכע אויסגעפאַכט פון אַ האָלבען ביי 6 מיט אַ האָלבען פּאַרשלאָג, אַפּהענגיג לויט די קליינע פּערדינגען.

דעראויף האָבען די פּאַרשלאָגער פון די אַרבייטער געזעספּערט, און די פּאַר-פּאַזיציעס פון די אינדוסטריעלער וואָר-מען זיי אַפ, און האָלטען ווייטער אַנ-טער די אַרויסגעשטעלטע פּאַרשלאָגען פון 25 פּאַרשלאָגען פּאַר אַלע אָהן אַויס-נאָהע, טעקסטיל-אַרבייטער, פּאַבריק-מייסטער און ביוראָ-אָנגעשטעלטע, דאָס, וואָס די אינדוסטריעלער וועלען געבען אַ חוספה נאָך פּאַר גירינגערע קאָסע-גאַרעס, בעמאָכטען די אַרבייטער פּאַר אַ וועלען צו צוברעכען די אַרבייטער-אַיינגיקייט.

דערמיט איז די קאָנפּערענץ פּערענ-דיגט געוואָרען.

דאָך פּאַרשלאָגען אַ חוספה, זיי האָבען זיך אָבער צעטוישט, וואָס ס'איז גונץ די מאַסיווען פון די אינדוסטריעלער - האָט דעם, שטער-קאָווסקי נוצאָג - האָלטען זיי נישט אויס די מינדעסטע קריטיק, דער סט-טיסטער אַמט קען נישט דינען אַלס בעווייז, און דער יקרות וואָס נישט, מחת-עס ווערען נישט גענומען אין אַכט די אַרטיקלען פון פּרשטען געברויך, נאָך עס ווערען בערעכענט אַלע אַרטיקלען, צוזאַמען מיט די ליקטס - זאָכען, אַבירינגעס לייגט אין אינטערעס פון געוויסע קרייזען, און דער יקרות זאָל אַזוי בערעכענט ווערען, די ציערען זאָלען נישט אַרויס-ווייען קיין וואָוקס, און ווען מען זאָל שוין רעכענען לויט דעם סטאַטיסטישען אַמט, איז דער יקרות זייט 1924 גע-שטיגען אויף אַזוי פיל, און די אַרביי-טער וואָלט געקומען אַ חוספה פון 9 פּאַרשלאָגען, די אַרבייטער שעהען אויפ'ן שטאַנד-זאָנעס, און איצט איז געקומען די צייט פון אויסלייכען די לוינען און פּאַר הונדערט לוינען איז אַומגעליך צו אַרבייטער.

נישט איצט געקומען איז אויך דער מאַסיוו וועגען די שעה'ן, וועלכע די אַרבייטער האָבען איצט משהר, ס'איז אַ בעוואַוסטע זאָך, און אויב דער אַר-בייטער אַרבייט משהר, מוז ער זיך בע-טער דערנערהערן, ווייל אַנדערש טרע-פען פּאַלען פון הלשות בעת דער אַר-בייט.

נאָך וואַנדערליך איז דער מאַסיוו פון די אינדוסטריעלער וועגען די קאַל-קולציע, אויב זיי ערקלערען, און די פרייען אויף בוימאָל זענען געמאַלען, דאַרפען אויך די סחורות זיין ביליגער, די פרייען אויף בוימאָל זענען געמאַלען און די פרייען אויף די אויסאַרבייטע-גען און דער אַרבייט-לויז זענען גע-בליבען די זעלבע, אַזוי-אַרום פּערדינגען די אינדוסטריעלער איצט נאָך משהר, צום סוף האָט דעם, שטערקאָווסקי אַפּגעגעבען אַנפּקערונג, און צויליב'ן אָפּזאָג פון די אינדוסטריעלער, זעהט ער נישט קיין מעגליכקייט פון אַ פּרי-ליכען דורכזאָגען און די אַרבייטער וועלען מוזען אָנהויבען אַ קאָמף.

עס האָבען נאָך גערעדט: דעם, וואַסקיעוויטש, קאָמיטערשק און פּיע-קאָמבאָ, וועלכע האָבען זיך פּעראיי-ניגט מיט די אויפ'פיהרונגען פונם פּאַר-רעגער און אונטערגעשטראַכען, און די צוקלערונגען פון די אינדוסטריעלער זענען נישט עהרליך און זענען דיק-טירט פון אַ שלעכטען וועלען, שוין דאָס אַליין, וואָס די אינדוסטריעלער קומען נישט אַליין אויף די קאָנפּערענ-צן.

(ב) נעכטען 11 פּאַרטיקאָל און פּאַר-געקומען די געמיינזאַמע קאָנפּערענץ וועלען די פּאַרשלאָגער פון די אינ-דוסטריעלער און די טעקסטיל פּעראיי-ניגט, ווי צו בערעכענען די פּאַרשלאָג-ווע-גען די לויז-פּאַרשלאָגען פון די אַרביי-טער.

אין דער קאָנפּערענץ האָבען זיך בע-טייליגט מצד די אינדוסטריעלער די ריה: רומעל, גוסקא, פּאַוואָווסקי און געפּערט, מצד די אַרבייטער - דעמוי-קאָס טשערקאָווסקי און וועלשקא (פון די קלאָסען פּעראייניגען), דעם, וואָס-עוויטש און קאָזימימירשקא (פון פּאַבליקע), פּרוי פּעקאָטקובנא (פון די קריסטליכע פּעראייניגען).

נאָכדעם, ווי די רומעל האָט גע-שען די קאָנפּערענץ, האָט די גוסקע ווערגעלייכעט די בריך, וועלכע די ווייטער-פּעראייניגען האָבען צוגעשיקט און די אינדוסטריעלער, מיט די פּאַר-די-וועגען פון 25 פּאַרשלאָגען, חוספה און בע-קאָלען פּאַרשלאָגען 6-שעה'דיגען צענלישען שעה - סאָר 8 שעה.

דערנאָך האָט די רומעל אָפּגעגעבען געוואַלדיגע און געמען פון די אינ-דוסטריעלער וועגען די אַרבייטער-פּאַר-וועגען גופא, די אַרבייטער מאַסיוו-ווען זייערע פּאַרשלאָגען-האָט די רומ-על געזאָגט - מיט דעם וואָוקס פון יקרות, לואָ דער מאַסיוו, איז אַמווועניגסטען וויסגעהאַלטען, ווייל אין משך פון די צעטע חדשים ווייזט דער סטאַטיסטי-ער אַמט אַרויס אַ כסדר'דיגען פּאַלען פון יקרות אָדער אַ מינימאַלע העכערונג פון דער צווייטער זייט האָט זיך די קאָנפּערענץ פון די אַרבייטער נאָך דער אויט-לעבונג אין דער אינדוסטרי בעדייטענד ערבעסערט, ווייל בעה'ן קרויטס האָ-גען זיי געאַרבייט נאָך 29 שעה און דאָס זע וואָך און היינט-ביי 41 שעה, דאָס זע זיי די מעגליכקייט צו פּערדינגען, זי לאָגע פון די אינדוסטריעלער ווערער-ען נישט אַזאָ גוט, ווייל אין דער לעצטער צייט פּאַלען כסדר די פרייען אויף וואָל, וואָס עס רופט זיך אַפּ אויף זע אינדוסטרי, די פּערדינגען פון די אַרבייטער זענען דערפּער בעדייטענד געשטיגען און מאַכען אויס ביי 24 פּאַרשלאָגען און דער קאַלילאַציע.

אין הנט די אינדוסטריעלער פּער-שעהען, און די לאָגע פון די אַרביי-טער איז דאָך אַ שווערע, מוזען זיי גען אינ'ם איצטיגען מאַמענט ענט-פּערן, אויף די פּאַרשלאָגען מיט אַב-וואָונג.

נאָכדעם האָט גענומען אַ וואָוקס דעם, שטערקאָווסקי, וועלכער האָט ער-לערהר, און די אַרבייטער-דעלעגאַטען, געווענדיג די רעדע פון די רומעל, האָבען געמיינט, און צום סוף וועט ער

וואס זאגען די ארבייטער-פאר-שטעהער?

(א) אין צוזאַמענהאַנג מיט דער גע-שאַפּענער שטריק-סיטואַציע האָט נעכ-טען דער פּאַרשלאָגער פון די פּאַבליקע פּאַרשלאָגען פּעראייניגען (נ. פ. ר.) די קאָמיטערשקאָ פּרקלערט פּאַלענדעס: די אינדוסטריעלער האָבען אָנגענו-מען אַ גאַנץ נעגאַטיווע שטעלונג צו דער פּאַרשלאָגער פון אונזערע פּאַרשלאָגען און וועלען אונז נאָכגעבען, מיר זענען געוואוּנגען צו פּאַרקלאָמירען אַ שטריק, וועלכער וועט מאַרדען אַרום-כאַפּען גאַנץ פּוילען, מיר האָבען אַרויס-געשיקט טעלעגראַמען און מאַרדען ווע-לכע זיך אָפּשטעלען די געברויקען אין קאַלילאַציע, קאָנפּערענצען, מאַשטשעניצען, אָזאַרקאָו, פּאַבליקע, פּיפּערקאָו, טאַמאַשקאָו, זשיראַדאַ, זאַוויטשע וגייערש א. א. ו.

אין דעם שטריק ווערען אַריינגע-צווינגען ערלעדיגען.

וואס זאגען די אינדוסטריעלער?

דער שליסער און רעזען דעם סכסוך ליגט אין די הענד פון די אַרבייטער.

(-) נאָך דער נעכטיגער קאָנפּערענץ מיט די פּאַרשלאָגער פון די פּאַרשלאָ-סיטואַציע פּעראייניגען האָבען די פּאַר-שטעהער פון דעם אינדוסטריעלען-פּעראיי-ניגט פּאַרשלאָגען די געשאַפּענע לאַגע אויף אַזאָ אָפּן:

די סיטואַציע אין דער אינדוסטריע איז נישט אַזוי ווייניג שטעלען זיי פּאַר-די פּאַרשלאָגער פון די פּאַרשלאָגען-לע פּעראייניגען, די קאָנפּערענצען אין דער טעקסטיל-אינדוסטריע איז נישט אַזוי גלענצענד, דאָס וואָס מען אַרבייט אין

אכטונג, יודישע טעקסטיל-ארבייטער אלגעמיינער שטרייק

נעכטען נאָכמיטאָג איז פּאַרקלאָמירען די געמיינזאַמע קאָנפּערענץ צווישען די פּאַרשלאָגער פון די טעקסטיל-אַרביי-טער, פּאַבריק-מייסטער און ביוראָ-אָנגעשטעלטע.

די קאָנפּערענץ האָט די אויטע-פּערוואַלטונג פון די טעקסטיל-פּעראייניגען אַרויסגע-גען אַנפּקערונג, אין וועלכען די אַר-בייטער ווערען גערופּען צום שטריק אין צום קאָמף פּאַר אַ בעסער לעבען.

נעכטען נאָכמיטאָג איז פּאַרקלאָמירען די געמיינזאַמע קאָנפּערענץ צווישען די פּאַרשלאָגער פון די טעקסטיל-אַרביי-טער, פּאַבריק-מייסטער און ביוראָ-אָנגעשטעלטע.

דעם, וואַסקיעוויטש האָט אָפּגע-צען.

אכטונג, יודישע טעקסטיל-ארבייטער אלגעמיינער שטרייק

נעכטען נאָכמיטאָג איז פּאַרקלאָמירען די געמיינזאַמע קאָנפּערענץ צווישען די פּאַרשלאָגער פון די טעקסטיל-אַרביי-טער, פּאַבריק-מייסטער און ביוראָ-אָנגעשטעלטע.

די קאָנפּערענץ האָט די אויטע-פּערוואַלטונג פון די טעקסטיל-פּעראייניגען אַרויסגע-גען אַנפּקערונג, אין וועלכען די אַר-בייטער ווערען גערופּען צום שטריק אין צום קאָמף פּאַר אַ בעסער לעבען.

נעכטען נאָכמיטאָג איז פּאַרקלאָמירען די געמיינזאַמע קאָנפּערענץ צווישען די פּאַרשלאָגער פון די טעקסטיל-אַרביי-טער, פּאַבריק-מייסטער און ביוראָ-אָנגעשטעלטע.

די קאָנפּערענץ האָט די אויטע-פּערוואַלטונג פון די טעקסטיל-פּעראייניגען אַרויסגע-גען אַנפּקערונג, אין וועלכען די אַר-בייטער ווערען גערופּען צום שטריק אין צום קאָמף פּאַר אַ בעסער לעבען.

אכטונג, יודישע טעקסטיל-ארבייטער אלגעמיינער שטרייק

נעכטען נאָכמיטאָג איז פּאַרקלאָמירען די געמיינזאַמע קאָנפּערענץ צווישען די פּאַרשלאָגער פון די טעקסטיל-אַרביי-טער, פּאַבריק-מייסטער און ביוראָ-אָנגעשטעלטע.

די קאָנפּערענץ האָט די אויטע-פּערוואַלטונג פון די טעקסטיל-פּעראייניגען אַרויסגע-גען אַנפּקערונג, אין וועלכען די אַר-בייטער ווערען גערופּען צום שטריק אין צום קאָמף פּאַר אַ בעסער לעבען.

נעכטען נאָכמיטאָג איז פּאַרקלאָמירען די געמיינזאַמע קאָנפּערענץ צווישען די פּאַרשלאָגער פון די טעקסטיל-אַרביי-טער, פּאַבריק-מייסטער און ביוראָ-אָנגעשטעלטע.

די קאָנפּערענץ האָט די אויטע-פּערוואַלטונג פון די טעקסטיל-פּעראייניגען אַרויסגע-גען אַנפּקערונג, אין וועלכען די אַר-בייטער ווערען גערופּען צום שטריק אין צום קאָמף פּאַר אַ בעסער לעבען.

אכטונג, יודישע טעקסטיל-ארבייטער אלגעמיינער שטרייק

נעכטען נאָכמיטאָג איז פּאַרקלאָמירען די געמיינזאַמע קאָנפּערענץ צווישען די פּאַרשלאָגער פון די טעקסטיל-אַרביי-טער, פּאַבריק-מייסטער און ביוראָ-אָנגעשטעלטע.

די קאָנפּערענץ האָט די אויטע-פּערוואַלטונג פון די טעקסטיל-פּעראייניגען אַרויסגע-גען אַנפּקערונג, אין וועלכען די אַר-בייטער ווערען גערופּען צום שטריק אין צום קאָמף פּאַר אַ בעסער לעבען.

נעכטען נאָכמיטאָג איז פּאַרקלאָמירען די געמיינזאַמע קאָנפּערענץ צווישען די פּאַרשלאָגער פון די טעקסטיל-אַרביי-טער, פּאַבריק-מייסטער און ביוראָ-אָנגעשטעלטע.

די קאָנפּערענץ האָט די אויטע-פּערוואַלטונג פון די טעקסטיל-פּעראייניגען אַרויסגע-גען אַנפּקערונג, אין וועלכען די אַר-בייטער ווערען גערופּען צום שטריק אין צום קאָמף פּאַר אַ בעסער לעבען.

אכטונג, יודישע טעקסטיל-ארבייטער אלגעמיינער שטרייק

נעכטען נאָכמיטאָג איז פּאַרקלאָמירען די געמיינזאַמע קאָנפּערענץ צווישען די פּאַרשלאָגער פון די טעקסטיל-אַרביי-טער, פּאַבריק-מייסטער און ביוראָ-אָנגעשטעלטע.

די קאָנפּערענץ האָט די אויטע-פּערוואַלטונג פון די טעקסטיל-פּעראייניגען אַרויסגע-גען אַנפּקערונג, אין וועלכען די אַר-בייטער ווערען גערופּען צום שטריק אין צום קאָמף פּאַר אַ בעסער לעבען.

נעכטען נאָכמיטאָג איז פּאַרקלאָמירען די געמיינזאַמע קאָנפּערענץ צווישען די פּאַרשלאָגער פון די טעקסטיל-אַרביי-טער, פּאַבריק-מייסטער און ביוראָ-אָנגעשטעלטע.

די קאָנפּערענץ האָט די אויטע-פּערוואַלטונג פון די טעקסטיל-פּעראייניגען אַרויסגע-גען אַנפּקערונג, אין וועלכען די אַר-בייטער ווערען גערופּען צום שטריק אין צום קאָמף פּאַר אַ בעסער לעבען.

אכטונג, יודישע טעקסטיל-ארבייטער אלגעמיינער שטרייק

נעכטען נאָכמיטאָג איז פּאַרקלאָמירען די געמיינזאַמע קאָנפּערענץ צווישען די פּאַרשלאָגער פון די טעקסטיל-אַרביי-טער, פּאַבריק-מייסטער און ביוראָ-אָנגעשטעלטע.

די קאָנפּערענץ האָט די אויטע-פּערוואַלטונג פון די טעקסטיל-פּעראייניגען אַרויסגע-גען אַנפּקערונג, אין וועלכען די אַר-בייטער ווערען גערופּען צום שטריק אין צום קאָמף פּאַר אַ בעסער לעבען.

נעכטען נאָכמיטאָג איז פּאַרקלאָמירען די געמיינזאַמע קאָנפּערענץ צווישען די פּאַרשלאָגער פון די טעקסטיל-אַרביי-טער, פּאַבריק-מייסטער און ביוראָ-אָנגעשטעלטע.

די קאָנפּערענץ האָט די אויטע-פּערוואַלטונג פון די טעקסטיל-פּעראייניגען אַרויסגע-גען אַנפּקערונג, אין וועלכען די אַר-בייטער ווערען גערופּען צום שטריק אין צום קאָמף פּאַר אַ בעסער לעבען.

אכטונג, יודישע טעקסטיל-ארבייטער אלגעמיינער שטרייק

נעכטען נאָכמיטאָג איז פּאַרקלאָמירען די געמיינזאַמע קאָנפּערענץ צווישען די פּאַרשלאָגער פון די טעקסטיל-אַרביי-טער, פּאַבריק-מייסטער און ביוראָ-אָנגעשטעלטע.

די קאָנפּערענץ האָט די אויטע-פּערוואַלטונג פון די טעקסטיל-פּעראייניגען אַרויסגע-גען אַנפּקערונג, אין וועלכען די אַר-בייטער ווערען גערופּען צום שטריק אין צום קאָמף פּאַר אַ בעסער לעבען.

נעכטען נאָכמיטאָג איז פּאַרקלאָמירען די געמיינזאַמע קאָנפּערענץ צווישען די פּאַרשלאָגער פון די טעקסטיל-אַרביי-טער, פּאַבריק-מייסטער און ביוראָ-אָנגעשטעלטע.

די קאָנפּערענץ האָט די אויטע-פּערוואַלטונג פון די טעקסטיל-פּעראייניגען אַרויסגע-גען אַנפּקערונג, אין וועלכען די אַר-בייטער ווערען גערופּען צום שטריק אין צום קאָמף פּאַר אַ בעסער לעבען.

אכטונג, יודישע טעקסטיל-ארבייטער אלגעמיינער שטרייק

נעכטען נאָכמיטאָג איז פּאַרקלאָמירען די געמיינזאַמע קאָנפּערענץ צווישען די פּאַרשלאָגער פון די טעקסטיל-אַרביי-טער, פּאַבריק-מייסטער און ביוראָ-אָנגעשטעלטע.

די קאָנפּערענץ האָט די אויטע-פּערוואַלטונג פון די טעקסטיל-פּעראייניגען אַרויסגע-גען אַנפּקערונג, אין וועלכען די אַר-בייטער ווערען גערופּען צום שטריק אין צום קאָמף פּאַר אַ בעסער לעבען.

נעכטען נאָכמיטאָג איז פּאַרקלאָמירען די געמיינזאַמע קאָנפּערענץ צווישען די פּאַרשלאָגער פון די טעקסטיל-אַרביי-טער, פּאַבריק-מייסטער און ביוראָ-אָנגעשטעלטע.

די קאָנפּערענץ האָט די אויטע-פּערוואַלטונג פון די טעקסטיל-פּעראייניגען אַרויסגע-גען אַנפּקערונג, אין וועלכען די אַר-בייטער ווערען גערופּען צום שטריק אין צום קאָמף פּאַר אַ בעסער לעבען.

אכטונג, יודישע טעקסטיל-ארבייטער אלגעמיינער שטרייק

נעכטען נאָכמיטאָג איז פּאַרקלאָמירען די געמיינזאַמע קאָנפּערענץ צווישען די פּאַרשלאָגער פון די טעקסטיל-אַרביי-טער, פּאַבריק-מייסטער און ביוראָ-אָנגעשטעלטע.

די קאָנפּערענץ האָט די אויטע-פּערוואַלטונג פון די טעקסטיל-פּעראייניגען אַרויסגע-גען אַנפּקערונג, אין וועלכען די אַר-בייטער ווערען גערופּען צום שטריק אין צום קאָמף פּאַר אַ בעסער לעבען.

נעכטען נאָכמיטאָג איז פּאַרקלאָמירען די געמיינזאַמע קאָנפּערענץ צווישען די פּאַרשלאָגער פון די טעקסטיל-אַרביי-טער, פּאַבריק-מייסטער און ביוראָ-אָנגעשטעלטע.

די קאָנפּערענץ האָט די אויטע-פּערוואַלטונג פון די טעקסטיל-פּעראייניגען אַרויסגע-גען אַנפּקערונג, אין וועלכען די אַר-בייטער ווערען גערופּען צום שטריק אין צום קאָמף פּאַר אַ בעסער לעבען.

אכטונג, יודישע טעקסטיל-ארבייטער אלגעמיינער שטרייק

נעכטען נאָכמיטאָג איז פּאַרקלאָמירען די געמיינזאַמע קאָנפּערענץ צווישען די פּאַרשלאָגער פון די טעקסטיל-אַרביי-טער, פּאַבריק-מייסטער און ביוראָ-אָנגעשטעלטע.

די קאָנפּערענץ האָט די אויטע-פּערוואַלטונג פון די טעקסטיל-פּעראייניגען אַרויסגע-גען אַנפּקערונג, אין וועלכען די אַר-בייטער ווערען גערופּען צום שטריק אין צום קאָמף פּאַר אַ בעסער לעבען.

נעכטען נאָכמיטאָג איז פּאַרקלאָמירען די געמיינזאַמע קאָנפּערענץ צווישען די פּאַרשלאָגער פון די טעקסטיל-אַרביי-טער, פּאַבריק-מייסטער און ביוראָ-אָנגעשטעלטע.

די קאָנפּערענץ האָט די אויטע-פּערוואַלטונג פון די טעקסטיל-פּעראייניגען אַרויסגע-גען אַנפּקערונג, אין וועלכען די אַר-בייטער ווערען גערופּען צום שטריק אין צום קאָמף פּאַר אַ בעסער לעבען.

אכטונג, יודישע טעקסטיל-ארבייטער אלגעמיינער שטרייק

נעכטען נאָכמיטאָג איז פּאַרקלאָמירען די געמיינזאַמע קאָנפּערענץ צווישען די פּאַרשלאָגער פון די טעקסטיל-אַרביי-טער, פּאַבריק-מייסטער און ביוראָ-אָנגעשטעלטע.

די קאָנפּערענץ האָט די אויטע-פּערוואַלטונג פון די טעקסטיל-פּעראייניגען אַרויסגע-גען אַנפּקערונג, אין וועלכען די אַר-בייטער ווערען גערופּען צום שטריק אין צום קאָמף פּאַר אַ בעסער לעבען.

נעכטען נאָכמיטאָג איז פּאַרקלאָמירען די געמיינזאַמע קאָנפּערענץ צווישען די פּאַרשלאָגער פון די טעקסטיל-אַרביי-טער, פּאַבריק-מייסטער און ביוראָ-אָנגעשטעלטע.

די קאָנפּערענץ האָט די אויטע-פּערוואַלטונג פון די טעקסטיל-פּעראייניגען אַרויסגע-גען אַנפּקערונג, אין וועלכען די אַר-בייטער ווערען גערופּען צום שטריק אין צום קאָמף פּאַר אַ בעסער לעבען.

אכטונג, יודישע טעקסטיל-ארבייטער אלגעמיינער שטרייק

נעכטען נאָכמיטאָג איז פּאַרקלאָמירען די געמיינזאַמע קאָנפּערענץ צווישען די פּאַרשלאָגער פון די טעקסטיל-אַרביי-טער, פּאַבריק-מייסטער און ביוראָ-אָנגעשטעלטע.

פויליש = דייטשע אונטער האנדלונגען זאלען זיך היינט אנהויבען אין גענא.

די אימיגראציע אין ארגענטינע

אין די יאָרען 1925 און 1926. די פּענאַל-איי-רעס. (י.ט.א.) דער הילפס-קאָמיטעט פאַר יודישע אימיגראַנטן טען אין אַרגענטינע האָט פּערפּענאַליכט פּאַלענדישע ציפערן וועלען דער יודישער אימיגראַציע קיין אַרגענטינע. אין יאָהר 1925 האָט די צאָהל יודישע אימיגראַנטן טען בערך 5,391 (דערוועגן 912 פּוילישע און 912 קינדרער). אין יאָהר 1926 זענען אָנגעקומען אין לאַנד סך-אלץ 962 יודישע אימיגראַנטן. הויפּט-זעכליך אין דער אימיגראַנטן-שטרעם געקומען פון פּוילישע נאָך יאָהר 1925 - 3,036 אימיגראַנטן (און פון רוסלאַנד אין יאָהר 1925 - 1407 אימיגראַנטן). צוזאַמען זענען אין משך פון די צוויי יאָהר געקומען קיין אַרגענטינע 6,353 יודישע אימיגראַנטן. 45.6 פּראָצענט פון די אימיגראַנטן אין משך פון די 2 יאָהר זענען געווען פּראָפּעסאָנעלע, 13.9 האָבען אָנגענומען לאַנדווירטשאַפֿט אַלס זייער פּראָפּעסיע און די איבריגע פּערזענלעך אָנדערע אַרבייטס-אַפּלעך. דער הילפס-קאָמיטעט האָט 2,818 אימיגראַנטן איינגעפירט אין די י.ק.א. קאָלאָניעס, 671 אין פּענאַל-איי-רעס און 181 אויף דער פּראָווינק. די איבריגע אימיגראַנטן האָבען זיך איינגע-אַרבעט אין אַייגענער רעכענונג.

די אימיגראציע אין ארגענטינע

אין די יאָרען 1925 און 1926. די פּענאַל-איי-רעס. (י.ט.א.) דער הילפס-קאָמיטעט פאַר יודישע אימיגראַנטן טען אין אַרגענטינע האָט פּערפּענאַליכט פּאַלענדישע ציפערן וועלען דער יודישער אימיגראַציע קיין אַרגענטינע. אין יאָהר 1925 האָט די צאָהל יודישע אימיגראַנטן טען בערך 5,391 (דערוועגן 912 פּוילישע און 912 קינדרער). אין יאָהר 1926 זענען אָנגעקומען אין לאַנד סך-אלץ 962 יודישע אימיגראַנטן. הויפּט-זעכליך אין דער אימיגראַנטן-שטרעם געקומען פון פּוילישע נאָך יאָהר 1925 - 3,036 אימיגראַנטן (און פון רוסלאַנד אין יאָהר 1925 - 1407 אימיגראַנטן). צוזאַמען זענען אין משך פון די צוויי יאָהר געקומען קיין אַרגענטינע 6,353 יודישע אימיגראַנטן. 45.6 פּראָצענט פון די אימיגראַנטן אין משך פון די 2 יאָהר זענען געווען פּראָפּעסאָנעלע, 13.9 האָבען אָנגענומען לאַנדווירטשאַפֿט אַלס זייער פּראָפּעסיע און די איבריגע פּערזענלעך אָנדערע אַרבייטס-אַפּלעך. דער הילפס-קאָמיטעט האָט 2,818 אימיגראַנטן איינגעפירט אין די י.ק.א. קאָלאָניעס, 671 אין פּענאַל-איי-רעס און 181 אויף דער פּראָווינק. די איבריגע אימיגראַנטן האָבען זיך איינגע-אַרבעט אין אַייגענער רעכענונג.

מלוכה-סובסידיעס פאר די יודישע עפענמליכע שולען.

מעמאריאלען פון תרבות און ציפא צום בילדונגס מיניסטער. וואָרשאַ, 7 (טעלעגראַפֿיש) די שול-אויס, כדי אויף זייער סמך צו בעשטי-אַרגאַניזאַציעס, תרבות און ציפא-האָ-בען דערלאַנגט דעם בילדונגס מיניסטער מעמאריאלען וועלען דעם צושטאַנד פון די שולען, וועלכע ווערן דורך די יאָ-זיגע אַרגאַניזאַציעס געפיהרט. אין די מעמאריאלען איז אָנגעגעבן געוואָרען די צאָהל פון די שילער, די לעהרער, פון קלאַסען, און איבערהויפּט אַלץ נויטיגע מאַטעריאַלען, וועלכע אילוסטרי-רען דעם צושטאַנד פון די שולען. אויפ'ן סמך פון די דאָזיגע מעמאריאלען דערפֿאָרן דאָס מיניסטעריום דע ציפירען וועגען דער הויך פון דער מלוכה-סובסידיע פֿאַר יעדער שולע בעזונדער.

די ארץ-ישראל רעגירונג העלפט דעם ציוניסטישען עהזעקוטיוו

בעקעמפן די ארבייטסלאזיגקייט. דעם יודישען בילדונגס-ביוראָוועט אין די אַינגעבען אָפּזעהיטען דעם געזונד-צושטאַנד פון דער יודישער בעפֿעלקער-ונג אין ארץ ישראל. נאָכ'ן בעטרעכטען דעם מעמאריאַל האָט די פּאַלעסטינער-רעגירונג פּעראַר-רעט די ראַפּאָרט-געבערענע אַרבעטן מיטצו-אַרבייטען מיט דעם ציוניסטישען צוקע-קוטיוו ביים בעקעמפֿען די אַרבייטס-לאָזיגקייט אין ארץ ישראל.

דער נישט-געלונגענער פרוב איינצופיהרען דעם 'נומערוס - קלאוזוס' אין פאראנייה.

בברלין, (י.ט.א.) אויף דעם צוויי טען גריכישען אנוועזענע, וואָס איז נישט לאַנג געפּענעט געוואָרען אין סך-אַלץ, זענען געמאַכט געוואָרען פּרו-בען איינצופיהרען "נומערוס קלאוזוס". דאָס האָט אָבער אָנגעטראָפֿען אויף אַ ענערנישען ווידערשטאַנד מצד דער נאָנצער יודישער בעפעלקערונג און דער ליבעראַלער געוועלשאַפֿליכער מיינונג. עס איז צינאָפּגעווען געוואָ-רען אַ פּערזאָנלעכע און וועלכער עס האָבען פּרעזענטירט פּראָפּעסאָרען, שווערליכע און די גאַנצע אינטעלי-גענק. די פּערזאָנלעכע איז שאַרף אויס-געטרעטען געגען "נומערוס קלאוזוס" אין אַלע לענדער. אויף אַזע אָפּן איז אַזען דערשטיקט געוואָרען דער רעאַקציאָנער פּרוב.

די ארץ-ישראל רעגירונג העלפט דעם ציוניסטישען עהזעקוטיוו

בעקעמפן די ארבייטסלאזיגקייט. דעם יודישען בילדונגס-ביוראָוועט אין די אַינגעבען אָפּזעהיטען דעם געזונד-צושטאַנד פון דער יודישער בעפֿעלקער-ונג אין ארץ ישראל. נאָכ'ן בעטרעכטען דעם מעמאריאַל האָט די פּאַלעסטינער-רעגירונג פּעראַר-רעט די ראַפּאָרט-געבערענע אַרבעטן מיטצו-אַרבייטען מיט דעם ציוניסטישען צוקע-קוטיוו ביים בעקעמפֿען די אַרבייטס-לאָזיגקייט אין ארץ ישראל.

סאוועטיש = פראנצויזישע אונטער-האנדלונגען.

פאריז, (ספ. טעל.) געהער איז אָנגעקומען אַ סאָוועטישע דעלעגאַציע מיט ראַקאָווסקי'ן בראַש, כדי אָנצוהויבען אונטער-האנדלונגען מיט דער פּראַנ-צויזער רעגירונג וועגען שליסען אַ רוימיש-פּראַנצויזישען האַנדלעס-אַפּמאַך. די ערקלערונג פון רומענישע געוואַנדטע אין בערו-וערע אָפּגעליימענט דורכ'ן פּאַרעזי קאָמיטע.

דער נישט-געלונגענער פרוב איינצופיהרען דעם 'נומערוס - קלאוזוס' אין פאראנייה.

בברלין, (י.ט.א.) אויף דעם צוויי טען גריכישען אנוועזענע, וואָס איז נישט לאַנג געפּענעט געוואָרען אין סך-אַלץ, זענען געמאַכט געוואָרען פּרו-בען איינצופיהרען "נומערוס קלאוזוס". דאָס האָט אָבער אָנגעטראָפֿען אויף אַ ענערנישען ווידערשטאַנד מצד דער נאָנצער יודישער בעפעלקערונג און דער ליבעראַלער געוועלשאַפֿליכער מיינונג. עס איז צינאָפּגעווען געוואָ-רען אַ פּערזאָנלעכע און וועלכער עס האָבען פּרעזענטירט פּראָפּעסאָרען, שווערליכע און די גאַנצע אינטעלי-גענק. די פּערזאָנלעכע איז שאַרף אויס-געטרעטען געגען "נומערוס קלאוזוס" אין אַלע לענדער. אויף אַזע אָפּן איז אַזען דערשטיקט געוואָרען דער רעאַקציאָנער פּרוב.

די פערואלמאנג פון דער לאדזער יודישער קהלה

פאָדערט אויף דעם עטאַט-צאָהלערס, וואָס צעוואַוינען דען גאַספּאָן, זשאַלאַנאָ, גרונער, מאַרק, זאָוואַדאָק, זאַמענאַקאָ און זגורשע, אַז כדי צו פּערמיירען אַזאַרענע קאַסטען, זאָלען זיי אין משך פון 8 טאָג פֿון היינט אָן איינצאהרען דעם פּערלעגענעם עטאַט פּאַר יאָהר 1926. אין דער דיסקאָנאַט-פּאַנאָה אויף פּעטריהאַדער 48. נאָכ'ן אָבאָוויץ פון דאָ זענען טערמין, וועט דעם עטאַט-צאָהלונג, לויט'ן רעספּיקט פון מנגסט-טעריען פון 6/2 און 25/2 1924-25.

מזל-טוב!
אונזער מיטגרייסער און פריינד
משה יאשונסקי
צו דער חתונה פון זיין סאָטער ר' זשאַ מאַט ה' בענדעס
דוואַלשאַנסקי.
"נייער פאַרלעספלאַט".

שניידער-מייסטער-פּער אַיי, פּעטריהאַדער 20.
8-טונג, שניידער-מייסטער בעשמעלמ!
היינט דינסטאָג, 8 און אָווענד קומט פֿאַר די פּאַרמאָנעצונג פון דער
גענעראַל-פּערזאָמלונג
אין איינפֿעם לאַקאַל, פּעטריהאַדער 20.
אַלע מנגסט-דער ווערען געבעטען אַ סאָלדן צו קומען
מיט אַכטונג ראַם פּרעזיריום.

צו מיין אַפּרייזען קיין אַרגענטינע, ווינט
אַך מיין פֿרוי און קינדער
אַבלייבט-געזונד
און שטאַרק.
פון מנחם אַסאָ.

יודישע פאַרקס-פאַרטיי.
היינט, דינסטאָג דעם 8. מערץ, ה.י. 8 אָווענד
קומט פֿאַר אַנאַליסער רענעמליכע
פאַרטיי-פּערזאָמלונג
מ'ס'ן אַנטווייל פון גענעראַל סעקרעטאַר פון דער פּאַרטיי
ח' מאַנרעלמאַן (פון וואַרשאַ), צו וועלכע ס'ווערען
אַלע חבּיבּים איינגעלאָדעט צו קומען אַ נאָקטליך.
ס-ד-ה (1:01 קהלה; 2) שטאַט-ראַט; 3) אָרנאָ
געזאַציע. 8721 דער ראַט.

נאָך לאַנגע און שווערע לידען איז געשען געשטאַרבען אין עלטער פון 70 יאָהר
ס'ען ליבער מאַן, אונזער ליבער אָנקער
נ. ע. זלמן זאב זי ווארלע.
די לויח קומט פֿאַר היינט, דינסטאָג, דעם 8. מערץ, ה.י. 12 און ווען
ביימאָן פון שווער-הויז, וואָלפֿאַרקאָ 9, ווענען וואָס עס טיילען מיט
די מיטפֿאַרענדע פּאַמליע.
1253

8
דינסטיק
7
אדר ב תרפ"ז

ה'רף-אכציע פאר יודישע יתומים.

די האנפערעני צו ארנאניזירען „די יודישע וואך פארן יתום“.

מערץ
זון-וויכטיק 6.16
זון-אונטערזונט 5.21
לענד פון טאג 10.50

פארדערונגען פון די לאדער באהן ארבייטער.

(ב) אין לעקאל פון דעם באהן-אנגע-שטעלען-פראיין איז עהצונגעטען פארעקומען א פערזאנלעך אויף וועל-כער עס איז אנגענומען געווארען א רע-זאלוציע, צו פאררען אנהאלטען פאר טעגליכער געזעצ פון 4 זעקסעס אויף 5.20

עס איז אויך בעשלאסען געווארען ארויסצושיקען א דעלעגאציע צום וואך-יעוואדע, ער זאל וועגען די פאדערונג צען אינסערווענירען ביים שפך פון דער באהן-אפטיילונג ה' דאמבראווסקי.

פערזאנען האט דארפן זיך מעררען אין כהיה.

שמחה (ינגמאד) שטיציק, וועלכער האט געוואוינט מיט א צייט צוריק אין בערלין ווערט געזוכט אין וויכטיגער אונטערזענענדיג פערזאנען וואס ווייסען צווישן וועגען איהם ווערען געבעטען צו מעררען זיך צום גמינע-טעקראסאר ה' נאדעל.

די יודישע קהלה האט דערהאלטען א בריף פון באראנוויטש, דארט ווערען געזוכט די אייניקלעך פון אהרן אדער צערל גאנז, געוועזענע וועגען דעם קען מען זיך דערוויסען ביים גמינע-טעקראסאר ה' נאדעל.

אין די אפטיילען הונדערט נאכט-דיזשורען.

היינט ביינאכט דיוואריען פאלגענ-דע אפטיילען: אנטאניוויטש (אפטיילען-ניצקע 50); באנדווינסקי (פיעטריקע-ווער 164); סאקאלעוויטש (מושע-פאד 19); רעמביעלינסקי (אנדושיע 26); זענדעלעוויטש (פיעטריקע-ווער 25); קאט-פיעטריקעוויטש (גיפירזשער 54); טראווי-קאוסקע (בושצושינער 56).

שרום אויף דער וועלט

דער שרום אין איראק איז נישט קיין אונ-טאפיע, דארף ער דערגרייכען אהאלטענדיגע פרידען, דארף מען האבען א נויטעל געטען ווילען און דערגרייכען אזוי פיל

אויסצושטימליקע און אנערקענונג ווען עס האט דערגרייכט צוזעצן דער בעפעלקערונג

די שאהאלאד Plutos

ווייל זי איז אונטערגעלייכט מיט'ן גע-שאק און געוונד פאר גרויס און קליין

דער יודישער צענטראלער פערזאנלעך פאר קינדער-פערזאנלעך ארדענס אין און גאנץ פוילען אונטערגעלייכטע וואס וואך א ג. די וואך פון יודישע יתומים. אין צוזאמענהאנג מיט דעם ווערט אויך אין לעקאל איינגעארדענט די דאזיגע וואס וואך און ס ווערען אויך געמאכט פארברייטערען. איינע זאך פארבריי-טונגס-פערזאנלעך איז שוין פארגעקומען דעם 3. מערץ, אבער צוליב דעם, וואס צו דער דאזיגער פערזאנלעך האט די ארטיגע אפטיילונג פון פערזאנלעך גישט איינגעלאדען א העלפט פון די יתומים אונטערגעלייכטע (דעם אזוי געוועזענע רוב-קאדעקס צו) האבען פארשטעהער פון דער צענטראלער בעשלאסען צוזאמענצו-רופען א צווייטע בעראטונג, צו וועל-כער ס'ווערען שוין איינגעלאדען געווא-רען אלע יתומים-היינער און אונטערגע-טען, וואס פערזאנלעך זיך מיט יתומים פערזאנלעך און א רייע ווייטשטענדיגע צו אין געוועזענע טיכע אינסטיטוציעס. צו דער דאזיגער זונטאג-דיגע פערזאנלעך זענען טאקע געקומען כמעט אלע איי-געלעדענע.

די פערזאנלעך פערזאנלעך עפענט דער זאקס און גיט דאס ערשטע ווארט דעם פאר-זיצער פון דער צענטראלער פראקט, ד"ר טויבער.

אין א לענגערען רעפערעס גיט ער איבער די צילען און אויפגעבען פון דעם פערזאנלעך און שטעלט זיך אפ אויף דער קאפי, וואס ווערט איבער-אדוויכענדיג. די דאזיגע קאפי דארף זיין נישט נאר פאר מאטעריעלער הכנסה נאר אויסצושטעלן און פראפאגאנדע און אויסקלערונג.

די ערציהונג פון יודישע קינד און פון יתום האט שוין אויפגעהערט צו זיין א זאך פון בלויען רחמים געהיל-ט'אוי געווארען א וויכטיגע נאציאנאלע

אויפגעבע און דעם דאזיגען געדאנק אז מען פארלערט מ'כען און אויפקל-רען, זאגט דער רעדנער, צוליב דעם איז נויטיג די פערזאנלעך אויף די ערשט און דער רעדנער מיינט מיט, אז נאך פערזענדיגען די אקציע פון דער וואך, וועט זיך די צענטראלע ספ-ע ציעל אבערבען מיט דער פראגע ווערען פערזאנלעך די היגע אונטערגעלייכטע, צום סוף טאמט ער א רייע פארשלאגען ווע-גען פערזענלעך אונטערגעלייכטע, וואס דארפן אין דער וואך אדוויכענדיג ווערען.

ה' ליטוויץ לענט פאר אדוויכענדיגערען א זאמלונג אין סחירות, נאך א לענג-ערען וכוח אין וועלכען ס'בעטייליגען זיך ד"ר זאקס, ר. ראזענבערג און איי-ניג זאמען, ווערט בעשלאסען די דא-זיגע זאמלונג אדוויכענדיג, דערביי זאלען די לעבענסמיטעל-ארטיקלעך, וואס ווערען געוואפעלט ווערען, בגלל פער-טיליט ווערען און די מאנאפאקטור-סחירות זאל מען דערווייל בעהאלטען, ס'ווערט אויך בעשטימט א קאמיטע מיט קאאפאציע-רעכט, וואס זאל אדוויכענדיגערען די דאזיגע זאמלונג: ה' שטיין, ס'אוי אויך בעשלאסען געווארען אדוויכענדיגערען א געלד-זאמלונג און צו דעם צוועק צוזעהען די ווייטשטענ-דיגע אינסטיטוציעס.

אין דער קאמיטע זענען געוועזענע (ווערען): ד"ר זאקס (סחירות פערזאנלעך פונקט 73) ה' פוקס (לאנד-פערזאנלעך און סעקסעטיל-אינדוסטריעלעך) און א פארשטעהער פון די קליינע-געלדער (אדוויכענדיג 10), אין דער זאמלונג-קאמיטע: ג. עטינגאן, ג. נאדיא און ב. וואקס; אין דער פראפאגאנדע-קא-מיטע: ד"ר גוטענבערג און דעם, לעווי-זאן; און די פרויען לאנגע, ליפשיץ, וויינרייך טראקאוויטש.

דעם מערדער פון פאבריקאנט דאבראניצקי פערזענלעך די שטראף אין אפעלאציע-עריכט.

ערמארדעט דעם פאבריקאנט דאברא-ניצקי, ווי בעקאנט האט דאס קרייז-געריכט פערמאשט יאבלאנסקיין אויף 11 יאהר תפיסה, דער פערטיידיגער טראקאוויטש, פונקט האט אנגעגעבען אן אפ-צו-ען.

די גאנצע צייט פון דער זיצונג האט זיך געפילט א געוויסע אונטערזענ-דיקייט, וועלכע האט זיך סוף-סוף אדוויכענדיגט. ה' וויבענבאך ערקלערט, אז ווען מ'קומט צו דער יודישער גאס מיט א ווענדונג, דארף מען קודם-בל זעהן, אז עס זאלען שטעהן בראש מענטשן, וואס די יודישע גאס קען זיי און וועט זיי הערען וואס זעהען מיר דא? אג-ארגאניזיר-קאמיטע פון 11 מענטשן - ווער קען זיי אין דער יודישער גאס? אין קאמיטעט מוזען אריין אונטערגע-לייכטע פערזענלעכקייטען, אויך פרוי-לאנגע (פרויען-שוך פראיין) ערקלערט, אז צו דער ערשטער זיצונג זענען נישט געקומען די, וואס מ'האט זיי נישט נע-לאדען. ווערען קיין שום פאליטיק דארף דא נישט גערעדט ווערען, ווייל דאס וועט נישט פראייניגען די אונטערגע-לייכטע נאר פערקעהרט, אריינטראגען א פירוד-ה' ר. ראזענבערג ווייטשט, אז פון 11 מיטגלידער פון דער ארגאניזיר-קא-מיטע, זענען געקומען צו דער זיצונג 11 - 3 דער קאמיטעט פון פערבריי-טערט ווערען, קיין פאליטיק אבער דארף מען נישט אריינפירען ווייל דאס וועט זיין שעדליך.

ד"ר זאקס קלערט אויף, אז צו דער ערשטער זיצונג איז נישט געקומען א געוויסע גרויסע פון אונטערגעלייכטע אנטוויקענען אויף היינט האט מען גע-רופען אלעמען, די אונטערגעלייכטע 11 האבען געבילדעט די ארגאניזאציעס, קאמיטעט, כדי דורכצופירען די לענג-לייאציע, דער אמת'ער ארגאניזיר-קאמי-טעט, וועט געבילדעט ווערען ערשט היינט.

דאס „אייז“ אין דער קהלה ריהרט זיך דאוואר ג. ניימאן בעשטימט אלס צייטווייליגער וויצע-פארזיצער פון קהלה-פערזאנלעך.

נעכטען, מאנטאג האט דעם „ד"ר ר. זענדעלעך איבערגענומען זיין אמת אלס פארזיצער פון דער קהלה-פערזאנלעך און אויפ'ן גרונד פון ארט, 9 פון קהלות-סטאטוס בעפולמעכטיגט דעם דאזיגן ג. ניימאן, אז ער זאל אין דער אבוי-זעהנייט פון ד"ר ראזענבלאט לייטען די געשעפטס-פירונג פון דער קהלה, ווי מ'אינפארמירט אונז פון געוויסע קרייזען, וואס שטעהען געהענט צו די קהלה.

א טראגעדיע פון א פאטער.

זיין פערשטוואנדענע מאכטער נעפינט זיך אין א שאנד-הויז אין בראזיליען. - ארימער פאטער לאזט זיך צופוס זוכען אין היינען לאנד זיין מאכטער. - א נובה פון א פליישער, סינאלקא. - עפילאן אין געריכט.

געווארען זיין 17 יערהיגע טאכטער, די גאנצע רוסישער פאליציי איז געשטעלט געווארען אויף די פוס, אבער זי האט נישט געקענט אויסגעווענען, וואו דאס מיידעל איז געגאנגען, מיט א שטי-קעל צייט שפעטער האט דער פאטער ערהאלטען א בריף פון דער טאכטער אז זי איז אין בראזיליען פערקויפט אין א שאנד-הויז, דער אומגליקליכער פאטער האט זיך געלאזט צופוס אויפזעצן די

ארום דעם און דורכצופירען די אק-ציע, פראקט, טויבער ווייטשט, אז אין דער פראפאגאנדע-קאמיטע דארף מען האבען מענטשן, וואס קענען יודיש און פויליש, ער לענט דעריבער סוף צו קאאפיירען אין דער פראפאגאנדע-קא-מיטע די ה"ה: פראקט, רינער, ד"ר עלענבערג און ד"ר טראקאוויטש, דער פארשלאגן ווערט אנגענומען, אין דער קאמיטע ווערט אויך בעשטימט דיעק-טאג פערזענלעך, פרוי, קאפילאן און פרוי-ד"ר לעוויטער.

כדי צו קומען אין אונטערגע-לייכטע טאקס מיט די ארטאדאקסישע מאסען, ווערט בעשלאסען זיך צו ווענדען צו דער לאדער קהלה, אז זי זאל אויב-פאדערען דעם רעפובליקאנט, ארויסצולאזען אן אויב-פון דער יודישער בעפעל-קערונג און דעם דאזיגען אויב-פון גאנדארטענדיגען אין די בתי-מדרשים און שטיבלעך, אין דער קאמיטע פאר רעליגיעזער פראפאגאנדע, זענען גע-וועלעט געווארען די ה"ה: דעמטאט מינצבערג, דאזאך רוט, ראטמאן ביא-לער, ראבינער פינער, הרב ר' אליעזר יצחק מייזל און ראזענבערג. ס'איז אויך בעשלאסען געווארען צו שיקען א דעלעגאציע צו דער גמינע אין דער דעלעגאציע זענען בעשטימט געווארען די ה"ה: ב. וואקס, בודויער און ליט-וויץ פון די אלגעמיינע אונטערגעלייכטע גען אין בעשלאסען געווארען אדוויכענדי-גען א נאכטן-אפטיילונג אין דער קאמיטע צו ארגאניזירען די אפטיילונג זענען געוועלעט געווארען: ה' און פרוי קלעצקי, גאלדראך, מ. רומקאוויטש, פרוי ליפשיץ און פרוי בעסטערמאן. ה' ראזענבערג האט דערביי אנגעוויזען, אז אזוי ווי די אפטיילונג וועט פאר-קומען פרייטאג מוז זי ביי האלב 5 אין אונטערגעלייכטע ווערען.

ס'איז בעשלאסען געווארען צוזאמענ-צורופען א פרעסע-קאנפערענץ, געבען פאפעליעלע ציילאגעס צו די יודישע צייטונגען, דרוקען ארטיקלעך אין דער יודישער און פוילישער פרעסע, ארגא-ניזירען זאמלונגען פון קינדער פאר קינדער אין די שילען, איינצורעדען א רייע אקאדעמיעס און אונטערגעלייכטען די איינצולעייטען וועט אויסארבייטען דער צוקונפטיג, צום סוף איז בעשלאסען געווארען, אז דער ארגאניזיר-קאמיטעט ווערט צוזאמענגעשטעלט פון די פאר-זיצערס פון דער קאמיטע, די 2 פאר-שטעהער פון די יתומים-אונטערגעלייכטען פון פארשטעהער פון די ווייטשטענדי-גע אינסטיטוציעס, ס'איז אויך בעשלא-סען געווארען צו פארבעסערן פארשטע-הער פון דער יודישער קהלה און פון יודישען זשורנאליסטען-פיראייין, דער דאזיגער קאמיטעט זאל אויסטילען אן עקזעקוטיוו, וועלכער וועט איינצורעדען א ביורא מיט א טעקראפאגאט, וואס זאל סונקציאנירען די גאנצע צייט פון דער אקציע.

ציהונג פון דער מלוכה-ראטעריע.

100 000 זל. - נומ' 79628
25 000 זל. - נומ' 31889
10 000 זל. - נומ' 9515
5 000 זל. - נומערן 29793 20866
3 000 זל. - נומערן 76424 9802
2 000 זל. - נומערן 43517 2700 1273
1 000 זל. - נומ' 54446 35176 12425
600 זל. - נומערן 41407 31604 6682
43067 47447 64299 75582 75720
500 זל. נומערן 37309 35600 31811
51441 55862 76209

דירעקטאר פון דער יודישער טערעגראפיע-אגענטור

ה' מ. גראסמאן אין לאדז.

די ענטשטעהונג, ענטוויקלונג און מעסיגקייט פון י. ט. א. (אינטערוויו און ספעציעל פאר'ן נייעם פארשפראמט.)

נעכטען איז קיין לאדז נעקומען דער בעקאנטער זשורנאליסט ה' מאיר גראס-מאן, דער גרינדער פון דער יודישער טעלעגראפיע-אגענטור (י. ט. א.) אין דער בעגלייטונג פונם לייטער פון דער י. ט. א. אין פוילען ה' י. מאזעס האָט דער גאָס בעזוכט אונזער רע-דאָקציע און פערבראָכט אַ לענגערע צייט אין אַ געמיטליכען שמועס מיט האָבען איהם געשטעלט אַ רייה פראָגען וועגען די צילען פון זיין בע-זוך אין פוילען און דער גאָס האָט אונז אויסמיהל'דיק אינפארמירט וועגען דעם.

— דער הויפט צוועק פון מיין קומען קיין פוילען איז די וולשטענדיגע רע-אָרגאניזאציע פון דער י. ט. א. דינסט אין פוילען. מיר פערנעהמען זיך צו בעדייטענדיגע פעררעסערען און פערבריי-טערען. איינמירען אויך אַ היימישע ידיעות-דינסט פון פוילען, אָב פערנעהמט פוילען אַזאָ בעדייטענדיגע אָרט אינ'ם אַלגעמיין יודישען לעבען, אַז כ'האָב געפונען פאַר נויטיג אַליין צו בעזוכען פוילען, וואו כ'בין שוין נישט געווען זייט'ן יאָר 1913, כדי צו זעהען וואָס דאָ איז פאַרגעקומען פאַר דער צייט אין ווי גוילי דאָס לעבען זעהט איצט אויס.

די יודישע טעלעגראפיע-אגענטור בע-זעהט פון 6 זעלבסטשטענדיגע אונ-טערנעהמונגען, אין ענגלאַנד, דייטש-לאַנד, פוילען, פראַנקרייך אַמעריקא אין א.י. די דאָזיגע אונטערנעהמונגען זע-נען צווישען זיך פערבונדען. די פער-טע ווערט דורך י. ט. א. בעדינט אויף 3 פערשידענע אָרטן:

(1) די יודישע פרעסע ווערט בעדינט דורך ביזנעס-געזעלשאַפטיגע פאַר די טעלעגראפיע און וועכנטליכע אונטערנעהמונגען (2) דורך אַ טיקעטן אין יודיש, פּאָליש, דייטש, צווי-שען אַנד. האָט די י. ט. א. בעדינט אין אַרטיקלען פון אַזעלכע אַנגעזעהענע פער-זענליכקייטען ווי מאַקס גאַרדויל, זאַנג-וויל, לאַוי מאַרשאַל, איינשטיין א אַנד. (3) די י. ט. א. בעדינט אויך די נישט-יודישע פרעסע מיט יודישע ידיעות דורך פערשידענע אַגענטורען. גוילי צ. ב. אין אַמעריקאָ שטעהט זי אין קאָנטאַקט מיט דער אַקאָאָיאַטיש-פּרעס (די גרעס-טע וועלט-אָגענטור) אין ענגלאַנד - מיט רייטער-ביוראָ. אין פוילען, האָבען מיר זיך איצט געשטעלט אין טערינאָונג מיט דער פוילישער טעלעגראפיע-אגענטור (פּאָ. ט.) די דאָזיגע טעלעגראפיע-אָגענטורען ברענגען די ידיעות פון י. ט. א. אַנגעבענדיג די קוועלע און אויף דער פערנאָטוואַרטליכקייט פון י. ט. א. (4) פאַר פרויזאָטע געזעלשאַפטיכע טע-זער, פיהרענדיגע פערזענליכקייטען, אינ-טעלעגראפיע א. א. וו. גיט פרויס י. ט. א. ביזנעס-געזעלשאַפטיגע און 5 שפראַכען. אין אַמע-ריקא איז אַזאָ אויסגעבאָט כמעט פער-וואנדעלט געוואָרען אין אַנענגלישער צייטונג, אָהן אַרטיקלען, מיט איבער-זיכטען, קליינע קאָרעספּאָנדענצען. די דאָזיגע אויסגעבאָט, דזשואיש-דייל ביי-לעטין איז אַ קערנעדיגע פון אַנערגיש-טער יודישער צייטונג אין ניו-יאָרק אויף ענגליש. אין א.י. גיט פרויס די י. ט. א. אַ טעלעגראפיע צייטונג פון עהנליכען טיפּ-פּעלעסען-ביזנעס-טיפּ. זי ערשיינט שוין דעם דריטען יאָהר מיט ידיעות און אינ-פארמאציעס פאַר יודען, וועלכע לייט-גען נישט קיין העברעאיש. דאָס איז די איינציגע יודישע אויסגעבאָט פון דעם טיפּ אין ענגליש פאַר א.י. און די שטוב-שע לענדער.

י. ט. א. בעדינט איצט 170-180 יודי-שע פערזאָנליכע אויסגעבאָט, און פער-מאָנט 60-70 קאָרעספּאָנדענצען אין די פערשידענע טיפּען ווינקלעך פון דער

וועלט. היינט-צו-טאָג איז נישטאָ קיין איין ערנסטע יודישע טאַג-צייטונג, אָדער וואָכענבלאַט, וואָס זאָל זיך נישט בע-נוצען מיט די ידיעות פון י. ט. א. צו איז עס אין שפּאַנאָ, בירוש, אָדער אין בונאַס אירעס (אויף שפּאַניש). י. ט. א. איז אַ פרויזאָטע קאָזע-געזעל-שאַפטי מיט געזעלשאַפטיכע אויסגעבאָטען זי איז נישט פערבונדען מיט קיין שום פאַרטי און האָט דעריבער אַ שווערע אויפגאַבע צו לאָוירען און באַלעגירען אַזוי, אַז די פערשידענע אויסגעבאָטען פון די ציוניסטישע ביי די רעספּאָרמא-טאָרישע פון די קאָמוניסטישע ביי די אַרסאָדאָקסישע, זאָלען זיך מוזען בע-נוצען אין אַווענד האָבען זיך די אַנגעהויבען די קאָמפּערעזן פון די הונדערט-אָנגעשטעלטע אין דער טעק-סטיל-אינדוסטריע. אָרום 12 אַ זייגער ביינאָכט איז אַנגענומען געוואָרען אַ רעזאָלוציע אין וועלכער ס'ווערט פּעסע-געשטעלט, אַז די אינדוסטריעלער ווייזען נישט אַרויס קיין גוטען ווילען צו ער-לעדיגען די פאַרערונגען פון די אַנגע-שטעלטע און אַז די אינדוסטריעלער בעמיהען זיך צו צוברעכען דעם איינ-הייטל כען אַרבייטער-פראָנט. די פער-זענלינג האָט בעשלאָסען צושטעהן צו דער שטרייק-אָקציע.

(ב) די צענטראַל-פערזעלעטונג האָט בעקומען ידיעות, אַז צום שטרייק זאָלען די היינט צוטאָגען די טעקס-טיל-אָרבייטער אין וואַרשאַ, טשענ-טאָבאָוו, ביאָליסטאָק, פּאַביאָניק, אַצרוש

ווערען מיט איהרע אָביעקטיווע און אונ-פאַרטייאַשע בעריכטען. אונזערע קאָ-רעספּאָנדענטען אין רומעניען אַרבייטען מיט אַ סכנה פאַר'ן לעבען, אָבער אַלע אונזערע ידיעות זענען גענוי און טראַץ די אַפליקענונגען פון דער רומענישער רעגירונג, האָט אַזאָ ערנסטע אינטי-טוציע ווי דאָס איז דער באַארד אַף דעפּוטיט' בעשטעטיגט אונזערע ידיעות. י. ט. א. איז די איינציגע יודישע אַגענטור, וואָס האָט אַנאָייע-נעם קאָרעספּאָנדענט אין מאַסקווע, זעהר אַנאָגעזעהענע פּאָליטישע און ליטע-ראַט. אונזער אַמצויקאָנישע י. ט. א. גיט אַף זעהר פיל אָרט דעם יודישען לע-ז

נעכטען איז קיין לאדז נעקומען דער בעקאנטער זשורנאליסט ה' מאיר גראס-מאן, דער גרינדער פון דער יודישער טעלעגראפיע-אגענטור (י. ט. א.) אין דער בעגלייטונג פונם לייטער פון דער י. ט. א. אין פוילען ה' י. מאזעס האָט דער גאָס בעזוכט אונזער רע-דאָקציע און פערבראָכט אַ לענגערע צייט אין אַ געמיטליכען שמועס מיט האָבען איהם געשטעלט אַ רייה פראָגען וועגען די צילען פון זיין בע-זוך אין פוילען און דער גאָס האָט אונז אויסמיהל'דיק אינפארמירט וועגען דעם.

— דער הויפט צוועק פון מיין קומען קיין פוילען איז די וולשטענדיגע רע-אָרגאניזאציע פון דער י. ט. א. דינסט אין פוילען. מיר פערנעהמען זיך צו בעדייטענדיגע פעררעסערען און פערבריי-טערען. איינמירען אויך אַ היימישע ידיעות-דינסט פון פוילען, אָב פערנעהמט פוילען אַזאָ בעדייטענדיגע אָרט אינ'ם אַלגעמיין יודישען לעבען, אַז כ'האָב געפונען פאַר נויטיג אַליין צו בעזוכען פוילען, וואו כ'בין שוין נישט געווען זייט'ן יאָר 1913, כדי צו זעהען וואָס דאָ איז פאַרגעקומען פאַר דער צייט אין ווי גוילי דאָס לעבען זעהט איצט אויס.

די יודישע טעלעגראפיע-אגענטור בע-זעהט פון 6 זעלבסטשטענדיגע אונ-טערנעהמונגען, אין ענגלאַנד, דייטש-לאַנד, פוילען, פראַנקרייך אַמעריקא אין א.י. די דאָזיגע אונטערנעהמונגען זע-נען צווישען זיך פערבונדען. די פער-טע ווערט דורך י. ט. א. בעדינט אויף 3 פערשידענע אָרטן:

(1) די יודישע פרעסע ווערט בעדינט דורך ביזנעס-געזעלשאַפטיגע פאַר די טעלעגראפיע און וועכנטליכע אונטערנעהמונגען (2) דורך אַ טיקעטן אין יודיש, פּאָליש, דייטש, צווי-שען אַנד. האָט די י. ט. א. בעדינט אין אַרטיקלען פון אַזעלכע אַנגעזעהענע פער-זענליכקייטען ווי מאַקס גאַרדויל, זאַנג-וויל, לאַוי מאַרשאַל, איינשטיין א אַנד. (3) די י. ט. א. בעדינט אויך די נישט-יודישע פרעסע מיט יודישע ידיעות דורך פערשידענע אַגענטורען. גוילי צ. ב. אין אַמעריקאָ שטעהט זי אין קאָנטאַקט מיט דער אַקאָאָיאַטיש-פּרעס (די גרעס-טע וועלט-אָגענטור) אין ענגלאַנד - מיט רייטער-ביוראָ. אין פוילען, האָבען מיר זיך איצט געשטעלט אין טערינאָונג מיט דער פוילישער טעלעגראפיע-אגענטור (פּאָ. ט.) די דאָזיגע טעלעגראפיע-אָגענטורען ברענגען די ידיעות פון י. ט. א. אַנגעבענדיג די קוועלע און אויף דער פערנאָטוואַרטליכקייט פון י. ט. א. (4) פאַר פרויזאָטע געזעלשאַפטיכע טע-זער, פיהרענדיגע פערזענליכקייטען, אינ-טעלעגראפיע א. א. וו. גיט פרויס י. ט. א. ביזנעס-געזעלשאַפטיגע און 5 שפראַכען. אין אַמע-ריקא איז אַזאָ אויסגעבאָט כמעט פער-וואנדעלט געוואָרען אין אַנענגלישער צייטונג, אָהן אַרטיקלען, מיט איבער-זיכטען, קליינע קאָרעספּאָנדענצען. די דאָזיגע אויסגעבאָט, דזשואיש-דייל ביי-לעטין איז אַ קערנעדיגע פון אַנערגיש-טער יודישער צייטונג אין ניו-יאָרק אויף ענגליש. אין א.י. גיט פרויס די י. ט. א. אַ טעלעגראפיע צייטונג פון עהנליכען טיפּ-פּעלעסען-ביזנעס-טיפּ. זי ערשיינט שוין דעם דריטען יאָהר מיט ידיעות און אינ-פארמאציעס פאַר יודען, וועלכע לייט-גען נישט קיין העברעאיש. דאָס איז די איינציגע יודישע אויסגעבאָט פון דעם טיפּ אין ענגליש פאַר א.י. און די שטוב-שע לענדער.

י. ט. א. בעדינט איצט 170-180 יודי-שע פערזאָנליכע אויסגעבאָט, און פער-מאָנט 60-70 קאָרעספּאָנדענצען אין די פערשידענע טיפּען ווינקלעך פון דער

פאבריקס-דערעגאטען פון ארע טעכסטיל-ארבייטער-פעראיינעאון פון די אונגעשטעלטע

בעשלאָסען פון היינט אַנצוהויבען דעם שמרייה.

ס'איז אַנגענומען געוואָרען אַ רעזאָ-לוציע, אַז די פאַרגעשלאָגענע הוסעה פון 6 אָון אַ פּאַלענע פראָז. אין אַ חוץ פון אַרבייטער און ס'איז בעשלאָסען געוואָרען צוזאָרעמען דינסטאָג צום שטרייק.

(ב) אין פראַנצאָ האָבען דרעם. וואָס קעווינט און קאָמפּערעזען אַנגעבענע אַ בעריכט און די פערזעלעטונג האָט בע-שלאָסען באַלד אָנהויבען דעם שטרייק אין אַלע פאַבריקען.

אין כ. ד. פּעראַיין האָט פּרל. פּיע-כאַמפּובאַ אַנגעבענע אַ בעריכט פון דער קאָמפּערעזען, און נאָך אַ שטורמ-שע דיסקוסיע איז בעשלאָסען געוואָרען אַנצוהויבען אַ שטרייק אין אַלע פאַב-ריקען און ס'איז אויסגעזעהלט געוואָ-רען אַ שטרייק-קאָמיטעט.

זאָויערעז, סאָסנאָוויץ, טורעק און בעלזשען.

(ו) נעכטען שפעט ביינאָכט זענען פאַרעקומען צאָהלרייכע פערזעלעטונגען פון די פאַבריקס-דעלעגאטען. אין קלע-פּעראַיין האָט די דאָזיגע צענט-געבען אַ בעריכט פון די אונטערנעה-לונגען.

נאָך אַ רעדע פון דעם שטערקאָוו-סקי, וועלכער האָט געוואָרענט די אַר-בייטער, אַז זיי זאָלען נישט אַנגעהמען קיין הוסעה-פראַפּאָזיציעס פון איינצעלנע מיטלע אינדוסטריעלער און דורכדעם ברעכען דעם שטרייק, איז פאַרגעקומען אַ דיסקוסיע, בעת וועלכער די אַרביי-טער האָבען געפאַרדערט, אַז דער שטרייק זאָל זיין אַ שאַרפּער און אַז מ'זאָל שוין אַרויסהען די הילפס-קרעפטען נישט אויסשליסענדיג די שטאַנגערעסען, שפּאַצ-רען און סטרוועסען.

(ג) נעכטען אין אַווענד האָבען זיך אַנגעהויבען די קאָמפּערעזן פון די הונדערט-אָנגעשטעלטע אין דער טעק-סטיל-אינדוסטריע. אָרום 12 אַ זייגער ביינאָכט איז אַנגענומען געוואָרען אַ רעזאָלוציע אין וועלכער ס'ווערט פּעסע-געשטעלט, אַז די אינדוסטריעלער ווייזען נישט אַרויס קיין גוטען ווילען צו ער-לעדיגען די פאַרערונגען פון די אַנגע-שטעלטע און אַז די אינדוסטריעלער בעמיהען זיך צו צוברעכען דעם איינ-הייטל כען אַרבייטער-פראָנט. די פער-זענלינג האָט בעשלאָסען צושטעהן צו דער שטרייק-אָקציע.

(ב) די צענטראַל-פערזעלעטונג האָט בעקומען ידיעות, אַז צום שטרייק זאָלען די היינט צוטאָגען די טעקס-טיל-אָרבייטער אין וואַרשאַ, טשענ-טאָבאָוו, ביאָליסטאָק, פּאַביאָניק, אַצרוש

(ג) נעכטען אין אַווענד האָבען זיך אַנגעהויבען די קאָמפּערעזן פון די הונדערט-אָנגעשטעלטע אין דער טעק-סטיל-אינדוסטריע. אָרום 12 אַ זייגער ביינאָכט איז אַנגענומען געוואָרען אַ רעזאָלוציע אין וועלכער ס'ווערט פּעסע-געשטעלט, אַז די אינדוסטריעלער ווייזען נישט אַרויס קיין גוטען ווילען צו ער-לעדיגען די פאַרערונגען פון די אַנגע-שטעלטע און אַז די אינדוסטריעלער בעמיהען זיך צו צוברעכען דעם איינ-הייטל כען אַרבייטער-פראָנט. די פער-זענלינג האָט בעשלאָסען צושטעהן צו דער שטרייק-אָקציע.

(ב) די צענטראַל-פערזעלעטונג האָט בעקומען ידיעות, אַז צום שטרייק זאָלען די היינט צוטאָגען די טעקס-טיל-אָרבייטער אין וואַרשאַ, טשענ-טאָבאָוו, ביאָליסטאָק, פּאַביאָניק, אַצרוש

אפבראנגען פון לאדזער טראמוואי-שמרייה.

טראמוואי-א-בייטער פאר'ן געריכט.

נאָך אַ פאַר סען. נעכטען זענען אויסגעהערט געוואָרען די בעשולדיגטע, וועלכע זענען זיך צו קיין שולד נישט מודה, און עס זענען געשוואַרען געוואָרען די צוהת. דער פערזענער פון די עדות קומט פאַר היינט.

בען געוואָלט אַרויספאַהרען אין שטאָס אַריין פריהער, ווי צום איז בעשלאָסען געוואָרען דורך דער אַלגעמיינער פער-זענלינג פון די טראַמוואַי-אָנגעשטעלטע דעם שטרייק צו פערנענדיגען. צום פראָצעס זענען אַויסגערופען 68 צוהת, און דעריבער איז פאַראויסגע-זעהען אַז דער פראָצעס וועט דויערען

(ג) אין קרייז-געריכט האָט זיך נעכ-טען אַנגעהויבען דער פראָצעס געגען אַ גרויסע טראַמוואַי-אָנגעשטעלטע, וועל-כע ווערען בעשולדיגט, אַז אין דער צייט פון דעם טראַמוואַי-שטרייק האָבען זיי אַרבייטעראַרבעטן עקסצעסען, און בע-פּוילען די טראַמוואַי-אָנגעשטעלטע אַנ-דויערענדיק און שקלאַרעק, וועלכע האָ-

(ג) אין קרייז-געריכט האָט זיך נעכ-טען אַנגעהויבען דער פראָצעס געגען אַ גרויסע טראַמוואַי-אָנגעשטעלטע, וועל-כע ווערען בעשולדיגט, אַז אין דער צייט פון דעם טראַמוואַי-שטרייק האָבען זיי אַרבייטעראַרבעטן עקסצעסען, און בע-פּוילען די טראַמוואַי-אָנגעשטעלטע אַנ-דויערענדיק און שקלאַרעק, וועלכע האָ-

טערעגראפיע

טראנישע לאגע פון די יודישע היימלאזע סינדער אין כארביין.

זיי האלבערן זיך אהן קיין שום אויפוויכט.

די דאָזיגע אומגליקליכע קינדער נישט אָפּפאַהרען צו זייערע קרובים אין די פּעראַיאָנישע שטאָטען, זיי וואָלגערען זיך אין כאַרביין שוין עטליכע יאָהר, נישט האָבענדיג דאָרט קיין שום קרובים, וואָס זאָלען אויף זיי אַכטונג געבען.

די השנחה איבער אַ טייל פון די דאָ-זיגע פערלאָזענע קינדער האָט געמוזט געהען אויף זיך דאָס אינפארמאציע-ביוראָ פון ווייטען מורה אין כאַרביין, וואָס ווערט סובסידירט פון הייאַס-עמיגרירעקס.

די דאָזיגע אומגליקליכע קינדער נישט אָפּפאַהרען צו זייערע קרובים אין די פּעראַיאָנישע שטאָטען, זיי וואָלגערען זיך אין כאַרביין שוין עטליכע יאָהר, נישט האָבענדיג דאָרט קיין שום קרובים, וואָס זאָלען אויף זיי אַכטונג געבען.

די השנחה איבער אַ טייל פון די דאָ-זיגע פערלאָזענע קינדער האָט געמוזט געהען אויף זיך דאָס אינפארמאציע-ביוראָ פון ווייטען מורה אין כאַרביין, וואָס ווערט סובסידירט פון הייאַס-עמיגרירעקס.

די דאָזיגע אומגליקליכע קינדער נישט אָפּפאַהרען צו זייערע קרובים אין די פּעראַיאָנישע שטאָטען, זיי וואָלגערען זיך אין כאַרביין שוין עטליכע יאָהר, נישט האָבענדיג דאָרט קיין שום קרובים, וואָס זאָלען אויף זיי אַכטונג געבען.

די השנחה איבער אַ טייל פון די דאָ-זיגע פערלאָזענע קינדער האָט געמוזט געהען אויף זיך דאָס אינפארמאציע-ביוראָ פון ווייטען מורה אין כאַרביין, וואָס ווערט סובסידירט פון הייאַס-עמיגרירעקס.

די דאָזיגע אומגליקליכע קינדער נישט אָפּפאַהרען צו זייערע קרובים אין די פּעראַיאָנישע שטאָטען, זיי וואָלגערען זיך אין כאַרביין שוין עטליכע יאָהר, נישט האָבענדיג דאָרט קיין שום קרובים, וואָס זאָלען אויף זיי אַכטונג געבען.

די השנחה איבער אַ טייל פון די דאָ-זיגע פערלאָזענע קינדער האָט געמוזט געהען אויף זיך דאָס אינפארמאציע-ביוראָ פון ווייטען מורה אין כאַרביין, וואָס ווערט סובסידירט פון הייאַס-עמיגרירעקס.

פראטעסט פון רב הכולל אין ענגלאנד גענען רדיפות אויף דער יודישער אמונה אין רוסלאנד.

קיים ווערען פערניכטעט און דער יונ-גער יודישער דור ווערט דערצווינגען אָהן רעליגיעזען וויסען און רעליגיע-זען אידעאָלען.

צוגעבענדיג, אַז די יודען געניסען אין רוסלאַנד פילע גלייכבערעכטיגונג און זענען גלייכגעשטעלט מיט דער נישט-יודישער בעשעלעקערונג, האָט דיר הערץ ערקלערט, אַז דאָס פערבאָטען פון למור-התורה איז אַ שווערער קלאַפּ פאַר'ן רוסישען יודענזום, ביי וועלכען מען וויל אַרויסרייסען די צוגעבוירענע-קיים צו דער יודישער טראַדיציע.

קיים ווערען פערניכטעט און דער יונ-גער יודישער דור ווערט דערצווינגען אָהן רעליגיעזען וויסען און רעליגיע-זען אידעאָלען.

צוגעבענדיג, אַז די יודען געניסען אין רוסלאַנד פילע גלייכבערעכטיגונג און זענען גלייכגעשטעלט מיט דער נישט-יודישער בעשעלעקערונג, האָט דיר הערץ ערקלערט, אַז דאָס פערבאָטען פון למור-התורה איז אַ שווערער קלאַפּ פאַר'ן רוסישען יודענזום, ביי וועלכען מען וויל אַרויסרייסען די צוגעבוירענע-קיים צו דער יודישער טראַדיציע.

קיים ווערען פערניכטעט און דער יונ-גער יודישער דור ווערט דערצווינגען אָהן רעליגיעזען וויסען און רעליגיע-זען אידעאָלען.

צוגעבענדיג, אַז די יודען געניסען אין רוסלאַנד פילע גלייכבערעכטיגונג און זענען גלייכגעשטעלט מיט דער נישט-יודישער בעשעלעקערונג, האָט דיר הערץ ערקלערט, אַז דאָס פערבאָטען פון למור-התורה איז אַ שווערער קלאַפּ פאַר'ן רוסישען יודענזום, ביי וועלכען מען וויל אַרויסרייסען די צוגעבוירענע-קיים צו דער יודישער טראַדיציע.

קיים ווערען פערניכטעט און דער יונ-גער יודישער דור ווערט דערצווינגען אָהן רעליגיעזען וויסען און רעליגיע-זען אידעאָלען.

צוגעבענדיג, אַז די יודען געניסען אין רוסלאַנד פילע גלייכבערעכטיגונג און זענען גלייכגעשטעלט מיט דער נישט-יודישער בעשעלעקערונג, האָט דיר הערץ ערקלערט, אַז דאָס פערבאָטען פון למור-התורה איז אַ שווערער קלאַפּ פאַר'ן רוסישען יודענזום, ביי וועלכען מען וויל אַרויסרייסען די צוגעבוירענע-קיים צו דער יודישער טראַדיציע.

סאמר צווישען פאשיסטען און ס. ד. אין וויען.

ער האט געמיינט, אז זיין כרה איז א מידער צום סוף איז זי נאר א גרושה.

א סענסאציעלע מעשה פון א אפגענארטע ווארשאווער חתן בחור.

ר' יצחק בער פ. איז א שם-דבר אין ווארשא. א יוד א הררת-פנים, פיהרס א גלייש הויז און - חוץ חתנים פאר זיין גע 5 טעכטער - פעהלט איהם גאר-נישט...

מאכט זיך, מיט אנדערע האלבען יאהר צוריק און ר' יצחק בער'ס עלטסטע טאכט. ספר יהודית געהט אויף א וועקסערעק און צווישען אנדערע געסט האט זי דאָרט געטרעפן א פנים חדשות. דאָס איז געווען דער יונגערמאן שלמה א. מיט וועלכען זי האט זיך באַלד געפרייט. דעם און געשלעכטן מיט איהם געהענט. רב קענטשאַט.

יהודית איז איצט אלט 25 יאהר, ווען זי איז אלט געווען 18 יאהר האָט זי חתונה געהאַט מיט א געוויסען מאָר באַנטשעק, וועלכער האָט זיך אַרױסגע-וויזען פאַר אַ פּױנעלדינען לעב-יונג און דאָס יונגע פּאַרל האָט זיך גע'גט. די יונגע גרושה איז אָבער געבליבען אין אנדערע אומשטענדען און מיט 8 חדשים שפעטער האָט זי געבוירען אַ מײַדלע. דאָס איז געשעהן מיט זעקס און אַ האַלב יאהר צוריק. יהודית איז געבלי-בען יוצען ביים פּאַטער אין שטוב און דאָ האָט מען אויך ערצויגען איהר קינד, מרים'לען.

וואויר געוואָרען, ערשט אונטער דער חופה, ווען ער האָט געהערט לייפנען די כתובה. איז מען געווען צום רב. - וואָס זעט ווילסטו איצט? - פּרעגט איהם דער רב. - איך האָב געוואָלט חתונה האָבען מיט אַ בתולה, אָבער קיינמאָל נישט מיט אַ גרושה! - ענטפערט מלא כעס דער יונגעמאָן. - איצט איז זי דאָך שוין דיין ווייב דו האָסט דאָך זי מקדש געווען, כּוּת משה וישראל!... - וועל איך זי איצט גט'ן, כּוּת משה וישראל! - ענטפערט שלמה. איך וועל אַפּילו קיין קנס נישט דערפּען געבען, ווייל ס'איז געווען אַ מקח סעודת... ר' יצחק בער קלאַפּט זיך מיט די פּױסטען אין קאָפּ, די פּרױ וויינט און יהודית דערנענטערט זיך לאַנגזאַם צו שלמה'ן. - שלמה - שרייט זי אים מיט טרעהרען - צי האָסטו מיך שוין אױס-געהערט צו ליבען!... שלמה ענטפערט נישט און לאָזט אַראָפּ דעם קאַפּ. יהודית'ן האָט ביים האַרצען פּאַר-קלעמט און מען האָט זי געמוזט מי-טערען. דער רב געהמט זיך צו שלמה'ן, אין עס בלייבט ענדליך, אַז ער וועט נאָך האָבען אַ ישוב. ביים געזעענען זיך, טרייטט דער רב דעם מחותן: - איהר וועט זעהן, ער וועט זיך מיישב זיין און ער וועט ביי אײך נאָך בעטען מחילה...

יודישע עצות.

אין דער דאָזיגער אָפּטיילונג גיט זי רעדאָקציע פּון נײַעס און אַלעס וואָס אַנטווערטען אויף יודישע אָנפראַגען. יאָס יודען ציגעשיקט נאָך שרייב-מאַלך פּון אַנווערס לעזער.

5080 סאָרדייקע. דער אָפּמאַך. לױט וועלכען איהר האָט זיך פּערפּליכטעט צו אַהאַלען דירה-בעלד נישט לױט'ן פּאַרגעזעהענעם אין דערקערט וועגען לאַקאָטאַרען-שוין פּאַרצענט-פּונט, נאָך די פּולע סומע ד'ה 266 זל. פאַר יעדער 100 רובל גרונד-דירה-בעלד, איז נישט גילטיג. איהר שיקט צו דעם הויז-ווירט פאַר'ן לױט-פּענדען קוואַרטאַל 72 פּאַרצענט און 3 פּאַרצענט אױפ'ן חשבון פּון די אױס-נאָבען.

קופאן
יודישע אָפּטיילונג
פּון נײַעס פּאַלקע-לאַט
פּעט דערלענגען אַינפאַרמאָג אױף אַ יודישע עצה דאַרף אַנעלענען דערען דער קאָפּן סוף דער דאַטע פּון מאַנאָ וואָס די אָנגרעפּענע וואָרט אַרײַנגע-לעבען. אױף אַנטראַגען זען קאָפּן האָט ערן ענטפער נישט געקענען דערען.

גילטיג דעם 8. מערץ 1927.

5081 אַ לעזער פּון בעלזט. נישט וועגען 2 לאַקאָלען נור וועגען 2 וואַינגען רעדט זיך אין פּונקט F טייל 2, אַרטיקעל 11 פּון דערקערט ווע-גען לאַקאָטאַרען-שוין לױט'ן, דערמאָנטען געזעץ קאָן מען בעקומען אַנעקסמיסע פּון 1 וואַינגען, אױב מען האָט אין דער זעלבער שטאַט נאָך אַ וואַינגען. דאָגעגען געשעפטס-לאַקאָלען איז די בערגעניצונג נישט חל.

5077 ש. ד. דילמאַן. איהר האָט יאָ דאָס רעכט צו קױפען דאָס הויז אין דאָזיג. פּעררום זיך אויף אַרט, 43 פּון אָפּמאַך, וואָס איז געוואָרען בעשעסטיגט צווישען פּוילען און פּרייסטאַס דאָזיג דורך דעם אױ-סטאַט פּון 17 גרונדשען 1921 (רז. אױ-סטאַט 16/1922).

5082 גרינשטיין. אַנאָלענדישער בירגער האָט נישט קיין רעכט צו זיין אַנאָפּיקען אָדער אַ מיטגליד אין דער רעדע-פּאַמיליגע אױבער יתומים פּון פּוילישע בירגער. פּערשטעהט זיך, אַז אױבער ויפּרע אױ-גענע און משפּחה-קינדער מעגען זיי יאָ זיין אָפּיקענעם.

5078 קאַשטאַן פּון פּאַל. 18. דער פּונקט 1 אַרט. 36 פּון דער פּערקאָרדונג פּון מלוכה-פּרעזידענט פּון 14 מאַי 1924 וועגען וואַלעריזירען די פּרױוואַט-רעכטליכע פּליכטונגען זאָגט בפרט, אַז דאָס אױבעררעכענען טאָר נישט אונטערנאָמען די ענויסטענען פּון פּאַל-חוב. קױם אױ פּערהאַן אַזאַ פּורא מוז דאָס נעריכט בערגעניצען דאָס אױ-בערעכענען אַפּילו בײַז'ן מינעמום ד'ה פּאַר יעדע 1,800.000 פּוילישע מאַרק - 1 זאַקסע. בלױט ווען דער בעל-חוב האָט געווייזען, אַז ער האָט געליטען אין צוזאַמנעהנג מיט די מלחמה גע-שעהניצען.

5083 פ. לעזט. אױב ס'איז פּעסטגעשטעלט געוואָרען, אַז אױבער זעהן איז נאָך פּון ענטשטהונג פּון פּוילען געווען אין אױסלאַנד איז נישט געווען קיין שום רעכטליכען גרונט אָפּצוגעהמען ביי איהם די פּוילישע בירגערשאַפט, סיידען ער האָט זיך נישט גערעכענט מיט דער ציגעשיקטע איהם נאָמענטליכע אױפּגעדרונג אין משך 3 חדשים צוזושטעלען.

5079 א. א. אױב איהר האָט זיך ערשט געמאַל-דען שוין נאָכדעם, ווי דער ספּאַדעק איז געשלעסען געוואָרען האָט איהר אױבער רעכט אויף דער ירושה נישט פּערלױזען. איהר קאַנט נור נישט אַרױסטרעטען לױט דער אָנגענומענער היפּאָטעק-פּאַרצע ור. איהר קאַנט אָבער פּערפיהרען אַ פּאַרצעט אין געריכט גענען די אױבערנע יורשים, וואָס זענען יאָ אַרײַנגעטרעטען געוואָרען אין דער היפּאָטעק.

5084 א. י.ט. דערלענגט אַנאָקלאַנג אױפ'ן ספּע-וועסטראַטאָר אין פּרעזידענט פּון מאַני-טראַט.

מירמיל האָט זיך צוגעהערט צו ר' יצחק בער'ס טעכטער און אויך זי האָט גענומען ר' יצחק בער'ן רופּען, סאַטע'ן און זיין פּרױ - מאַמע. איהר אױ-גענע מוטער האָט זי אויך גערופּען, ווי מען רופּט זי אין שטוב - יהודית' און אַזוי איז דאָס פּערבליבען ביז היינט. מיט 4 יאהר צוריק האָט ר' יצחק בער מיט זיין הויז-געזונד זיך אַרױס-געצויגען אויף אַנאָדערע גאַס און בײַז'ן היינטיגען טאָג ווייסען נישט אפּילו די גאַהענטסטע שכנים, אַז יהודית איז אַ גרושה... אויך דער פּרישער חתן שלמה האָט די גאַנצע צייט, וואָס ער איז אַרײַנגע-קומען צו ר' יצחק בער'ן אין שטוב נישט געוואַיסט, אַז די קליינע מירמיל איז יהודית'עס אַ טאָכטער. ער איז זי כּער געווען. אַז זיין כּלה איז אַ מידעל און פּון דעם גאַנצען סוף איז ער גע-אָמועל. דער חתן פּרובט זיך בע-הערשען, עפעס האָט ער דערהערט ליי-געוואָרען ענטווישט, אָבער, צוקוקענדיג ווי די חופה געסט שרעקען זיך, איז ער צוריק אַרונטער אונטער דער חופה און דער רב האָט פּערנדיגט דעם סײ-דור-קדושין.

Dr. med. 1219
St. Klukow
przeprowadził się
na ul. ZIELONĄ 9.
Dr. med.
EYCHNER Jakób
Aleja 1-go Maja 16, Tel. 11-24
איבערליכע- און קינדער-קראַנקהייטען.
נעמט אָן פּון 6-7, זונטאָג פּון 3-4.

DR. PRYBULSKI
זאָמבאָדזשאַ 25-38
הינענלישע און האַר-הויט-קראַנקהייטען
סענער-שוועקע, בעהטנדונג מיט קראַנק-רייכע
(האַר-אױספאַל), הענטען-שטראַהלען,
נעמט אָן פּון 9-1 און פּון 4-8 אָנענד,
דאַטען: פּון 4-5 נאָכט.

Dr. H. LUBICZ
צענעלינא 48 מעל, 41-52
אפּקאַטאָר פּער הויט, הענקרען און פּע-
נאָר-שוועקע קראַנקהייטען.
המלונג מיט קראַנק-לאַפּען (האַר-אױספאַל)
נעמט אָן פּון 8-10 און פּון 5-8 אָנענד

עפעס האָט ער דערהערט ליי-געוואָרען ענטווישט, וואָס האָט איהם געוואָרען ענטווישט, אָבער, צוקוקענדיג ווי די חופה געסט שרעקען זיך, איז ער צוריק אַרונטער אונטער דער חופה און דער רב האָט פּערנדיגט דעם סײ-דור-קדושין. נאָך וואָס האָט בערדיט דעם חתנים אױף? האָט אַזוינס האָט פּאַסירט? - וואָס איז געשעהן?... דער חתן איז מוראדיג צושווינדעלט געוואָרען.

די וועלכע אָזען האַט פּערראַמען.

בעאַרבייט פאַר'ן נײַעם פּאַלקע-לאַט לױט פּערשידענע מאַטעריאַלען.

עס געווען צו מאַכען אַנאָטענטאַס אױפ'ן פּעטערבורגער גענעראַל-געזע-ראַט. טרעפּען, ער האָט מיט דער הילף פּון רעוואָלוציאָנערען בעזייטיגט דעם גרויספירשט וואַלערימיר אַלעקסאַנ-דראַוויטש. וועגען קלענערע אַטעמאָ-טען איז שוין נישטאָ וואָס צו רעדען. אָזען האָט געזאָגט דאָס צוגטייערע וואָרט, ווען ס'האָט זיך געהאַנדעלט וועגען גורל פּון קיטוער גענעראַל-גע-זע-ראַט קלעניגולס, פּון מאַסקווער גענעראַל-געזע-ראַט אַדמיראַל דובאַ-סאָוו. פּון אינערן-מיניסטער דורנאָוו, אָזען האָט זיך בעזייטיגט אין אַרנאָניזירען דעם ערשטען אַטענטאַס אױפ'ן בע-ריהמען מיניסטער סטאַלין (דער אַטענטאַס איז נישט געלונגען) און פּונד-ליך איז עס אָזען געווען, וועלכער האָט זיך בעזייטיגט אין אַרנאָניזירען די דריי אַטענטאַטען אױפ'ן צער ניקאָלאַי גראַ. דאָס איז נאָך אַ קלענערער טייל פּון דער בלוטיגער ליסטע, אויף וועל-כער יעוונא אָזען האָט אַרױסגעלעגט זיין חותם, און אין די פּלע אַטענטאַטען האָט זיך בעזייטיגט אַ מענטש, וואָס זיין ערשטער פּאַליטישער שריט איז בע-שטאַנען דערין, צו מסר'ן זיינע לאַנדס-לייט סטודענטען אין דער צייט, ווען

עס געווען צו מאַכען אַנאָטענטאַס אױפ'ן פּעטערבורגער גענעראַל-געזע-ראַט. טרעפּען, ער האָט מיט דער הילף פּון רעוואָלוציאָנערען בעזייטיגט דעם גרויספירשט וואַלערימיר אַלעקסאַנ-דראַוויטש. וועגען קלענערע אַטעמאָ-טען איז שוין נישטאָ וואָס צו רעדען. אָזען האָט געזאָגט דאָס צוגטייערע וואָרט, ווען ס'האָט זיך געהאַנדעלט וועגען גורל פּון קיטוער גענעראַל-גע-זע-ראַט קלעניגולס, פּון מאַסקווער גענעראַל-געזע-ראַט אַדמיראַל דובאַ-סאָוו. פּון אינערן-מיניסטער דורנאָוו, אָזען האָט זיך בעזייטיגט אין אַרנאָניזירען דעם ערשטען אַטענטאַס אױפ'ן בע-ריהמען מיניסטער סטאַלין (דער אַטענטאַס איז נישט געלונגען) און פּונד-ליך איז עס אָזען געווען, וועלכער האָט זיך בעזייטיגט אין אַרנאָניזירען די דריי אַטענטאַטען אױפ'ן צער ניקאָלאַי גראַ. דאָס איז נאָך אַ קלענערער טייל פּון דער בלוטיגער ליסטע, אויף וועל-כער יעוונא אָזען האָט אַרױסגעלעגט זיין חותם, און אין די פּלע אַטענטאַטען האָט זיך בעזייטיגט אַ מענטש, וואָס זיין ערשטער פּאַליטישער שריט איז בע-שטאַנען דערין, צו מסר'ן זיינע לאַנדס-לייט סטודענטען אין דער צייט, ווען

עס געווען צו מאַכען אַנאָטענטאַס אױפ'ן פּעטערבורגער גענעראַל-געזע-ראַט. טרעפּען, ער האָט מיט דער הילף פּון רעוואָלוציאָנערען בעזייטיגט דעם גרויספירשט וואַלערימיר אַלעקסאַנ-דראַוויטש. וועגען קלענערע אַטעמאָ-טען איז שוין נישטאָ וואָס צו רעדען. אָזען האָט געזאָגט דאָס צוגטייערע וואָרט, ווען ס'האָט זיך געהאַנדעלט וועגען גורל פּון קיטוער גענעראַל-גע-זע-ראַט קלעניגולס, פּון מאַסקווער גענעראַל-געזע-ראַט אַדמיראַל דובאַ-סאָוו. פּון אינערן-מיניסטער דורנאָוו, אָזען האָט זיך בעזייטיגט אין אַרנאָניזירען דעם ערשטען אַטענטאַס אױפ'ן בע-ריהמען מיניסטער סטאַלין (דער אַטענטאַס איז נישט געלונגען) און פּונד-ליך איז עס אָזען געווען, וועלכער האָט זיך בעזייטיגט אין אַרנאָניזירען די דריי אַטענטאַטען אױפ'ן צער ניקאָלאַי גראַ. דאָס איז נאָך אַ קלענערער טייל פּון דער בלוטיגער ליסטע, אויף וועל-כער יעוונא אָזען האָט אַרױסגעלעגט זיין חותם, און אין די פּלע אַטענטאַטען האָט זיך בעזייטיגט אַ מענטש, וואָס זיין ערשטער פּאַליטישער שריט איז בע-שטאַנען דערין, צו מסר'ן זיינע לאַנדס-לייט סטודענטען אין דער צייט, ווען

עס געווען צו מאַכען אַנאָטענטאַס אױפ'ן פּעטערבורגער גענעראַל-געזע-ראַט. טרעפּען, ער האָט מיט דער הילף פּון רעוואָלוציאָנערען בעזייטיגט דעם גרויספירשט וואַלערימיר אַלעקסאַנ-דראַוויטש. וועגען קלענערע אַטעמאָ-טען איז שוין נישטאָ וואָס צו רעדען. אָזען האָט געזאָגט דאָס צוגטייערע וואָרט, ווען ס'האָט זיך געהאַנדעלט וועגען גורל פּון קיטוער גענעראַל-גע-זע-ראַט קלעניגולס, פּון מאַסקווער גענעראַל-געזע-ראַט אַדמיראַל דובאַ-סאָוו. פּון אינערן-מיניסטער דורנאָוו, אָזען האָט זיך בעזייטיגט אין אַרנאָניזירען דעם ערשטען אַטענטאַס אױפ'ן בע-ריהמען מיניסטער סטאַלין (דער אַטענטאַס איז נישט געלונגען) און פּונד-ליך איז עס אָזען געווען, וועלכער האָט זיך בעזייטיגט אין אַרנאָניזירען די דריי אַטענטאַטען אױפ'ן צער ניקאָלאַי גראַ. דאָס איז נאָך אַ קלענערער טייל פּון דער בלוטיגער ליסטע, אויף וועל-כער יעוונא אָזען האָט אַרױסגעלעגט זיין חותם, און אין די פּלע אַטענטאַטען האָט זיך בעזייטיגט אַ מענטש, וואָס זיין ערשטער פּאַליטישער שריט איז בע-שטאַנען דערין, צו מסר'ן זיינע לאַנדס-לייט סטודענטען אין דער צייט, ווען

עס געווען צו מאַכען אַנאָטענטאַס אױפ'ן פּעטערבורגער גענעראַל-געזע-ראַט. טרעפּען, ער האָט מיט דער הילף פּון רעוואָלוציאָנערען בעזייטיגט דעם גרויספירשט וואַלערימיר אַלעקסאַנ-דראַוויטש. וועגען קלענערע אַטעמאָ-טען איז שוין נישטאָ וואָס צו רעדען. אָזען האָט געזאָגט דאָס צוגטייערע וואָרט, ווען ס'האָט זיך געהאַנדעלט וועגען גורל פּון קיטוער גענעראַל-גע-זע-ראַט קלעניגולס, פּון מאַסקווער גענעראַל-געזע-ראַט אַדמיראַל דובאַ-סאָוו. פּון אינערן-מיניסטער דורנאָוו, אָזען האָט זיך בעזייטיגט אין אַרנאָניזירען דעם ערשטען אַטענטאַס אױפ'ן בע-ריהמען מיניסטער סטאַלין (דער אַטענטאַס איז נישט געלונגען) און פּונד-ליך איז עס אָזען געווען, וועלכער האָט זיך בעזייטיגט אין אַרנאָניזירען די דריי אַטענטאַטען אױפ'ן צער ניקאָלאַי גראַ. דאָס איז נאָך אַ קלענערער טייל פּון דער בלוטיגער ליסטע, אויף וועל-כער יעוונא אָזען האָט אַרױסגעלעגט זיין חותם, און אין די פּלע אַטענטאַטען האָט זיך בעזייטיגט אַ מענטש, וואָס זיין ערשטער פּאַליטישער שריט איז בע-שטאַנען דערין, צו מסר'ן זיינע לאַנדס-לייט סטודענטען אין דער צייט, ווען

עס געווען צו מאַכען אַנאָטענטאַס אױפ'ן פּעטערבורגער גענעראַל-געזע-ראַט. טרעפּען, ער האָט מיט דער הילף פּון רעוואָלוציאָנערען בעזייטיגט דעם גרויספירשט וואַלערימיר אַלעקסאַנ-דראַוויטש. וועגען קלענערע אַטעמאָ-טען איז שוין נישטאָ וואָס צו רעדען. אָזען האָט געזאָגט דאָס צוגטייערע וואָרט, ווען ס'האָט זיך געהאַנדעלט וועגען גורל פּון קיטוער גענעראַל-גע-זע-ראַט קלעניגולס, פּון מאַסקווער גענעראַל-געזע-ראַט אַדמיראַל דובאַ-סאָוו. פּון אינערן-מיניסטער דורנאָוו, אָזען האָט זיך בעזייטיגט אין אַרנאָניזירען דעם ערשטען אַטענטאַס אױפ'ן בע-ריהמען מיניסטער סטאַלין (דער אַטענטאַס איז נישט געלונגען) און פּונד-ליך איז עס אָזען געווען, וועלכער האָט זיך בעזייטיגט אין אַרנאָניזירען די דריי אַטענטאַטען אױפ'ן צער ניקאָלאַי גראַ. דאָס איז נאָך אַ קלענערער טייל פּון דער בלוטיגער ליסטע, אויף וועל-כער יעוונא אָזען האָט אַרױסגעלעגט זיין חותם, און אין די פּלע אַטענטאַטען האָט זיך בעזייטיגט אַ מענטש, וואָס זיין ערשטער פּאַליטישער שריט איז בע-שטאַנען דערין, צו מסר'ן זיינע לאַנדס-לייט סטודענטען אין דער צייט, ווען

דער טראגישער פראנטער אין פשעמישלער געריכט-זאל. עפיזאדען אין פאמען פון זראטי רובין.

פון לעבעדיג קיין פשעמישל פאָהרען מיר אין נעוועלשטאָט פון צוויי פּרעמער יודישע זשורנאליסטען, איינער אויס פא- ריז, דער אַנדערער אויס וואַרשא. אונ- זער שמועס: נאָטירליך דער פּראָצעס פון ראַדימנער רב.

וואָס איז דאָ אייגענטליך פּאַרגעקו- מען? מיר ווילען אָננעמען, אַז ס'איז טאַקלי ריכטיג, דאָס זאָלענע רובין איז אַ טאַג- טאַגסטיסקע, אָבער וואָס איז מיט דעם רב? און דאָס איז דאָך דער עיקר. ווייל זאָלענע טרעפּען זיך פיל און מיר שטע- קען זיי נישט אַזוי פיל אויפּטראַקאָמ- קייט, ווי דעם איצטיגען פּראָצעס. אויב דער פּראָצעס האָלט אויס איצט אין אַזאָ גרויסער שפּאַנונג, דאָן איז עס בלויז דערפאַר, וואָס עס שטעקט אין זיין מיט דער ראַדימנער רב. דורך די פּאַרוואַרפּען פון זאָלענע ווערט פּער- שטעקט דער כּבּוד פון אַ יודישען רב און דאָס איז שוין אַ פּנין, וואָס מוז אָנהערען דעם צרייטען יודישען כּלל. רופּט זיך אַן איינער פון אונזערע צוויי פּרעמדע חברים: גוט, זי איז אַ שטאַנצטיסקע, אָבער איך בעט אייך זעהן, פאַר וואָס טשעפּעט זיך צו מיר קיינער נישט, איז עס מעגליך, אַז צו אַ גאַנצן אומשולדיגען מענטשן זאָל זיך אָנשטעלען, זיך אַזאָ משלח?

איך שטיינ אויס אין פשעמישל, לויט זיך אַוועק אין געריכט-זאל און זיך דאָרט דעם פּענעלע אויף דער אויפגעוואַרפּע- גער פּראָצעס: וואָס איז מיט'ן רב, איז ער שולדיג אָדער אומשולדיג?

שולדיג אָדער אומשולדיג! - ענטשול- דיגט, די בעצילונג איז אמער נישט גענוי, עס האַנדלעט זיך דאָך נישט איצט אין דער שעה פון רב. נישט אַלע אָריענטירען זיך אין דעם פּלאַנען פון די פּראָצעס אויף דעם פשעמישלער פּראָ- צעס און דערפאַר זאָל אונז דערלויבט זיין אייניגע און פּלעזירונגען צו מאַכען. אין פשעמישלער פּראָצעס זענען איי- גענטליך פּאַרהאַט צוויי זייטען פון דעם בענעריף, "שולדי" (1) די שולד אין גע- ריכטליך-יודישען זין, (2) די שולד בע- טראַכט פון אונזערען פון יודישען שטאַנדפּונקט.

פּלאַן איינס: די, געריכט-שולדי. זאָלענע רובין, אַ פּרוי פון 63 (אָדער טוי זי זאָגט 55) יאָהר אויס ניו-יאָרק שטעטע ביישולדיג, אַז זי האָט שטאַ- טאַזשירט דעם ראַדימנער רב שמואל שפּירק. זי האָט ביי איהם געפּרעסט געלד, זי האָט דאָס געטון דורך פּער- שידענע דראָהונגען, וועלכע זענען איצט, אין משך פון פּראָצעס נאָך נישט פּעסט- געשטעלט ביז צו די בעזונדערע קליינע פּרטים. וועט דער געריכט אַנערקענען, אַז עס איז פּאַרגעקומען אַ הירקליכער פּאַל פון געלד-פּרעסען, דאָן וועט זאָלענע רובין בעקומען איהר שטראַף, אלא נישט דאָן וועט זי וואַהרשיינליך בעפּרייט ווערען.

פאַר דער, געריכט-שולדי איז נישט קיין חלוק ביי וועמען זאָלענע רובין האָט דאָס געלד געפּרעסט: עס מעג זיין אַ רב, די שטראַף וועט אָבער נישט זיין קלענער, אויב דאָס וועט זיין אַ סוחר, אָדער אַ אַרבייטער. שטאַנצאָש איז אַ פּערברעך, וואָס מוז בעשטראַפּט ווערען. אין אונזער פּאַל איז שטאַנצאָשירט געוואָרען דער ראַדימנער רב, ווערט ער דערפאַר פּרהעקט בלויז אַלס עדות. אַנאָדערע זאָך איז דאָס פּרהעל- טעניש פון רב צו זאָלענע רובין. פאַר דער איצטיגער געריכט-שולדי איז דאָס נאָך נישט די הויפט-פּראָצעס, דאָס וועט אמער בעהאַנדעלט ווערען אין אַ בעזונ- דערען פּראָצעס. די פּעראַרטלינג

פון אמעריקא וועל אין דאָך דערפאַר אַבערהעלען אַלע חובות און דאָן דערפון אַ צייט ציהען די חינוכה. זי האָט זיך אין מיר אָנגעשטעפּעט, וואָס האָב איך געוואָלט טון, געהן זי איבערנעבען צום געריכט, עס וואָלט דאָך געוואָרען אַנ- צענטליכער סקאַנדאַל, איינער וואָלט מיר געגליבט, אַנאָדערער איהר און איך וואָלט געווען אומגליקליך.

איך האָב דערפאַר אַלץ אָנגעווענדעט, פּדי אין דער שטיל זי צו בערוהיגען (דורך געלד!) אַבי עס זאָל נישט אַרויס קומען אין דער פּענעטליכקייט.

בשעת דער האַסקה שמועסען מיר וועגען דער דאָזיגער טענה מיט'ן רב: - ווי אַזוי לאָזט אַ יוד מאַכען אויף זיך אַזאָ מיט בלבול? - איך בין נישט קיין יחיד - ענט- פּערט דער רב. מיט אַ גרעסערען ווי מיט מיר, מיט'ן חתם סופּר האָט פּאָ- סירט אַ מעשה, אַז זיין דינסט האָט גע'טענה'ט, אַז זי איז פון איהם מעזבּרה. יעדער האָט דאָך געוואוסט, אַז ס'איז אַ ליגען דאָך האָט דער חתם סופּר נישט געהאַט קיין אַנדערע ברירה ווי צו אַהעלען דער דינסט וואָלען-געלד, אַזוי לאָגט זי האָט געלעבט.

ערשט קורץ, איידער די דינסט איז געשטאַרבען, האָט זי זיך מתורה געווען פּאַר'ן גלח, אַז זי האָט אויף דעם חתם סופּר אַלץ האָבען זיך פּערשאַרפט אין צוליב דעם, וואָס ער האָט געמוזט פּער- זעצטן אַ סך חצאים און צירונג אין די די'קאָמפּאַרדען און ביי ליכטוואַזשעס, פּדי צו האָבען פון וואָס צו דעקען די חו- בות, בעצאָהעלען די שטייערן און ערנע- רען זיך, די פּרוי און די קינדער.

צווישען אַנדערע, איז קירשענשטיין שולדיג געבליבען פאַר 8 חרשים דירה- געלד פאַר דער וואוינינג אויף פּראַג- צישקאַנער 9, פאַר גאָז, וועלכער איז שוין פּערמאַכט געוואָרען און 57 זל. 80 גר. פאַר אומזאָך-שטייער. דער פּינאַנץ אַמט פון 15 ראַיאָן האָט געלענט אַנאַרעסט אויף אַביסעל סוחרה וואָס ער האָט געהאַט ליגען אין גע- שעפט.

די ליציטאַציע איז בעשטימט געוואָרן אויף זינטאָג. נאָך פּרייטאָג אַ גאַנצען טאָג איז קיר- שענשטיין ווי אַ משונענער אַרומגעלאָ- פען זיך ליהען 60 זל. צו בעצאָהעלען דעם שטייער-חוב, פּדי נישט צו דער לאָזען צו קיין ליציטאַציע. ער האָט קיים צוריק בעקומען געליהען 10 זל. זונטאָג איז ער באַלד אין דער פּרייה אַרויס פון שטוב לויפּענדיג זוכען אַ גמילת חסד. ער איז צווישען אַנדערע געווען ביי דער שוועסטער זיינע אויף שענגאָ און ביים ברודער אויף נאַלעוויקי 41. אָבער אין ערגיץ האָט ער נישט בעקומען די 50 זל. וואָס האָבען איהם צוגעפּהעלט. 2 אַ זיינער בייטאָג איז ער אַהיימגע- קומען אַנאַויפּערנעמער ביז דער העכ- סטער מדרגה, געוידעלט און געשאַלעטען מיט די ביטערסטע קללות די פּרוי, און זיך אַליין, ער האָט ערקלערט דער פּרוי, אַז ער איז געצוואונגען צו פּער- קויפען אַ שטאָק פון דער שטוב אַרויס, כדי צו האָבען פּאַרוואָס מאַנטאָג אין דער פּרייה צו בעצאָהעלען דעם עקזע- קוטאָר. די פּרוי זאָל איהם האָבען ער- קלערט אַז ס'איז שוין נישטאָ וואָס אייגענטליך צו געהען פון דער שטוב און פאַר דער שטאָק וועט מען קיין 50 זל. נישט נעבען. דעריבער איז וי אַוועק- געלאָפען אין גאָס אַריין זוכען אַ גמילת חסד ביי איהרע קרובים, איבערלאָזענ- דינ דעם מאָן אַליין אין דערהיים. זי איז געווען אינעםליכע ערשער און נישט בעקומען קיין געלד. האַלב 4 נאָכט.

זונטאָג האָט זיך וואַרשאַ געפּונען אונטער'ן שווערען רושם פון דעם שוין- דערליכען זעלבסטמאָרד, וואָס עס איז געגאַנגען דער סוסערוואָרג-סוחר בנימין (בערנאָרד) קירשענשטיין 56 י. אַ. דעם 18 ה.ח. ווערט גראַד 4 יאָהר ווי ער האָט חתונה געהאַט מיט זיין צווייטער פּרוי - די אַלכנה חיה, פון ערשטען מאָן לינדענבוים. איהר ערשטער מאָן יוסף הענעך ליג דענבוים, איז מיט קנאָפע 5 יאָהר צו ריק אין זיין אייגענער וואוינינג אויף פּראַג-צישקאַנער 9, וואו קירשענשטיין איז איצט געגאַנגען דעם פּערצווייפּעל- טען טריט, פּערשטענדען געוואָרען צום טויט.

לינדענבוים האָט זיין פּרוי די אַלמנה, איבערגעלאָזט אַ דירה פון צוויי שטובען מיט אַ קיך אויף פּראַג-צישקאַנער 9 און אַ פּערטיגע טאַנדיט געשעפט פון פּו- סערוואָרג-מלבושים אויף וואָלעוואָף אַז פּרוי חיה לינדענבוים איז געבלי- בען אַנאַלמנה, האָט זיך צו איהר גענו- מען שדכני'ן קירשענשטיין, וועלכער איז געווען אַ גרוש און האָט אַ 17-יערהיגען זון פון זיין פּרשטער פּרוי. חיה לי- דענבוים האָט פון איהר ערשטען מאָן 2 יוגעלעך, וואָס האָלטען זיך אויף ביי דער מוטער. חתונה האָבענדיג מיט חיה לינדענ- בוים האָט קירשענשטיין איבערגענומען דאָס געשעפט אויף וואָלעוואָף 9 און זיך אַריינגעצויגען אין דער דירה אויף פּראַג-צישקאַנער 9. קירשענשטיין איז געווען אַ משונה- דיגער מענטש. שוין 3 יאָהר ווי ער איז געשלאָפען אַליין, אָנגעוואונדערט אין אַ מינסטער שטיבעל פון וואָנען עס געהט אַרויס אַ פּענסיעל אין דער קיך אַריין די פּרוי פלעגט שלאָפען אין דער גרוי- סער שטוב, וואו אין אַ צווייטען בעט זענען צוזאַמען געשלאָפען איהרע ציי- לעך פון צושטען מאָן. די געשעפטען זענען אָבער אַוועק אַזוי שלעכט, אַז ער מיט זיין פּרוי און די צוויי קינדער האָבען ממש געליטען הונגער. ווען די פּרוי פלעגט קומען אין געשעפט אַריין בעטען געלד אויף איי- קויפען צעטען, האָט ער זי אָנגעוידעלט און געשריען, אַז ער וועט צעמליפּען פון איהר. די סכסוכים צווישען דעם

סופר אויסגעמאַכט אַ בלבול, כדי פון איהם צו ציהען געלד. איך גלויב - וואָס דער רב - פון עס איז מן השמים, מן הסתם דאָרף איך אָבקומען פאַר צפּים אַ חסא. נאַמא.

ווארשע, 7 (טעלעפאָניש פון אונ- זער קאָרעספּאָנדענט) ווי מיר האָבען שוין געשטען מיטגעמילט, האָט אַ בע- ראַפונג פון וואַרשאַווער רבנים בעשלאָ- טען אויסצוגעדערען די אגודת הרבנים, אַז זי זאָל זיך בעמיהען ביים יוסטיץ- מיניסטער, אַז דער פּראָצעס פון רב- רימנער זאָל געפיהרט ווערען ביי פּערמאַכט-פּירען

היינט האָט די פּערוואַלטונג פון אגודת הרבנים זיך דערוואוסט, און דאָס געריכט פון געשוואַרענע אין אַשכ- מישל, ווי אַלץ נאַליציאָנער געריכטען, אונטערלינגט נישט דעם יוסטיץ-מיניס- טעריום, דעריבער קען דער יוסטיץ- מיניסטער אין דעם פּרט גאַרנישט העלפען.

די פּעראַינטערעטירטע צדדים האָבען זיך געקענט ווענדען צום פּרעזעס פון געריכט אין פשעמישל וועגען אַהעל- טען די זיצונגען ביי געשלאָסענע טירען, אוי ווי אָבער דאָס איז ביי איצט נישט געפון געוואָרען, קען איצט אין דער געריכט-פּראָצעדור נישט איינטרעטען קיין צענדרינגען.

די פּעראַינטערעטירטע צדדים האָבען זיך געקענט ווענדען צום פּרעזעס פון געריכט אין פשעמישל וועגען אַהעל- טען די זיצונגען ביי געשלאָסענע טירען, אוי ווי אָבער דאָס איז ביי איצט נישט געפון געוואָרען, קען איצט אין דער געריכט-פּראָצעדור נישט איינטרעטען קיין צענדרינגען.

די פּעראַינטערעטירטע צדדים האָבען זיך געקענט ווענדען צום פּרעזעס פון געריכט אין פשעמישל וועגען אַהעל- טען די זיצונגען ביי געשלאָסענע טירען, אוי ווי אָבער דאָס איז ביי איצט נישט געפון געוואָרען, קען איצט אין דער געריכט-פּראָצעדור נישט איינטרעטען קיין צענדרינגען.

די פּעראַינטערעטירטע צדדים האָבען זיך געקענט ווענדען צום פּרעזעס פון געריכט אין פשעמישל וועגען אַהעל- טען די זיצונגען ביי געשלאָסענע טירען, אוי ווי אָבער דאָס איז ביי איצט נישט געפון געוואָרען, קען איצט אין דער געריכט-פּראָצעדור נישט איינטרעטען קיין צענדרינגען.

שמאדלענע פּלאַמבען
צו פּלאַמבערען פּעקלעך, זעק א.ו.וו. אין פּער- שידענע גרויסען און מיט יעדען פּערלאַנגען פּריימע אויסשרייבט.
"MULTUM"
Zakl, przem. KRAKÓW Sołtyka 19.
צוליב טעכנישע סיפּות איז דער ראַמאָז נישט געדרוקט אין היינטיגען נומער.

